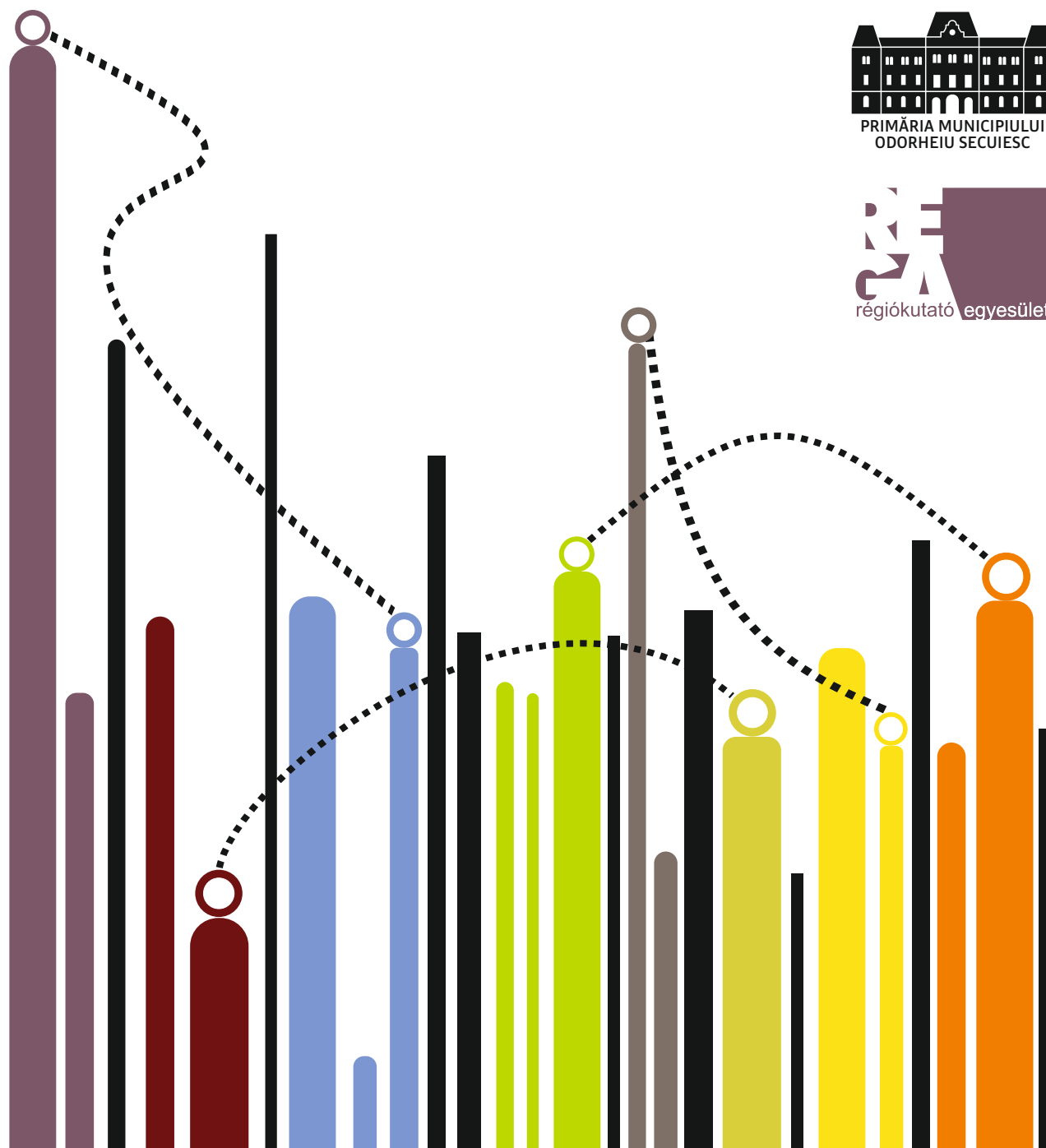

REȚEAUA ȘCOLILOR SECUNDARE ȘI STRUCTURA EDUCAȚIONALĂ DIN ORAȘUL ODORHEIU SECUIESC

ANALIZE, RECOMANDĂRI

Asociația de cercetare regională REGA

Odorheiu Secuiesc

**REȚEAUA ȘCOLILOR SECUNDARE ȘI STRUCTURA EDUCAȚIONALĂ
DIN ORAȘUL ODORHEIU SECUIESC**

Analize, recomandări

-rezumat-

mai 2017

Odorheiu Secuiesc

Solicitantul și deținătorul studiului:

Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc

Realizatorul studiului:

Asociația de cercetare regională REGA, Odorheiu Secuiesc

www.regaprojekt.ro

office@regaprojekt.ro

Director cercetare:

Dr. Geréb László

Au participat la elaborarea studiului:

Balázs Ildikó

Dr. Geréb László

Pálfi Kinga

Veres Hanga-Katalin

Au participat la activitatea de cercetare:

Balázs Ildikó

Dr. Geréb László

Györgyei Szabó Magdolna

Dr. Ilyés Ferenc

Nagy György

Pálfi Kinga

Veres Hanga-Katalin

Lectori de specialitate:

Dáné Szilárd

Dr. Kálmán-Ungvári Kinga

Editare text:

Szabó Attila

CONȚINUT

1. INTRODUCERE.....	4
PREZENTAREA STUDIULUI.....	5
2. ANALIZAREA CAPACITĂȚII AFLATĂ LA DISPOZIȚIA ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIONALE.....	9
CAPACITATE INFRASTRUCTURALĂ.....	9
3. MODIFICAREA ȘI COMPOZIȚIA POPULAȚIEI ȘCOLARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ORAȘ.....	14
4. OPINIILE ȘI AȘTEPTĂRILE ELEVILOR DE CLASA VIII ȘI A PĂRINȚILOR DIN ODORHEIU SECUIESC ȘI ÎMPREJURIMI PRIVIND UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ORAȘ ȘI SPECIALIZĂRILE OFERITE	17
4.1 ANALIZAREA PREFERINȚELOR PRIVIND ALEGEREA ȘCOLII A ELEVILOR DE CLASA VIII.....	18
4.2 ANALIZAREA PREFERINȚELOR PĂRINȚILOR PRIVIND ALEGEREA UNEI ȘCOLI PENTRU COPII.....	19
4.3. PĂREREA PĂRINȚILOR ȘI A ELEVILOR DESPRE UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ODORHEIU SECUIESC.....	20
5. ANALIZAREA RELAȚIEI DINTRE INTENȚIA DE CONTINUARE A STUDIILOR ȘI PROFILUL ȘCOLII SECUNDARE.....	23
6. OPINIILE ȘI CERINȚELE ECONOMIEI LOCALE ȘI A SECTORULUI ANTREPRENORIAL PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL DIN ȘCOLILE SECUNDARE	25
CERINȚELE ANTREPRENORILOR DIN ODORHEIU SECUIESC PRIVIND PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ	25
7. ANALIZA COMPARATIVĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ODORHEIU SECUIESC ȘI ORAȘELE ÎNVECINATE.....	28
8. ANALIZE ȘI RECOMANDĂRI.....	31
8.1 RECOMANDĂRI GENERALE.....	31
8.2 ANALIZE ȘI RECOMANDĂRI REFERITOR LA STRUCTURA CLASELOR DIN ȘCOLILE SECUNDARE DIN ODORHEIU SECUIESC, RESPECTIV PROFILELE ACESTORA	39

1. INTRODUCERE

Dezvoltarea unei așezări sau regiuni este determinată de oamenii care trăiesc acolo, respectiv de cunoștințele deținute și hărnicia acestora. Cu cât este mai ridicat nivelul de calificare profesională a populației într-o anumită zonă, cu atât mai numeroși sunt operatorii economici care se stabilesc în zona respectivă. Activitățile economice care necesită cunoștințe înalte de specialitate și tehnologie avansată asigură o performanță financiară înaltă, iar acest lucru se oglindește și în remunerația angajaților.

În locul unde angajații beneficiază de o remunerație bună acolo vor să se stabilească și să trăiască, de acolo nu doresc să se mute într-un alt oraș sau altă țară, formându-se astfel comunități loiale așezării respective, implicate în construirea și dezvoltarea acesteia.

Pe lângă păstrarea forței de muncă, un salariu bun are și alte efecte pozitive asupra vieții unei comunități. Pe de o parte, un salariu mare va genera un impozit pe salariu mare, iar aproape jumătate a impozitului pe venit constituie venitul unităților administrative locale. Astfel, așezările beneficiază de un venit mai mare din impozitele pe venit calculate pe aceste salarii mai mari, iar aceste sume pot fi investite la rândul lor în dezvoltarea așezării în cauză. Pe de altă parte, populația poate investi aceste salarii mari, aceste investiții generând impozit obligatoriu pe bunuri imobile, respectiv creează alte locuri de muncă. Și acest lanț poate fi continuat la nesfârșit...

În general, înființarea, implementarea și dezvoltarea unei structuri educaționale adecvată constituie o problemă fundamentală de viitor pentru fiecare comunitate, care să deservească atât nevoile populației, cât și a economiilor locale, luând în considerare totodată și tendințele economiei mondiale.

Constatările de mai sus sunt valabile și pentru orașul Odorheiu Secuiesc. Așezarea considerată ca fiind orașul școlar al Ținutului Secuiesc are obligația morală să-și dezvolte în continuu sistemul educațional nu doar din cauza trecutului și a nevoilor privind forța de muncă a economiilor locale, ci și din cauza pericolului real privind declinul demografic. Persoana care nu se poate afirma pe plan local, care nu poate asigura însuși sau familiei sale mijloacele unui trai adecvat, va părăsi țara natală. O condiție importantă a afirmării pe plan local este utilizarea cunoștințelor în cadrul economiei locale, cunoștințe care pot fi asigurate cel mai ușor de către

sistemul educațional local. Așa ajungem la concluzia că educația care se concentrează asupra economiei locale poate avea un rol fundamental chiar și în stoparea declinului demografic. Orașul și conducerea orașului trebuie să răspundă la această provocare a secolului 21, astfel rețeaua educațională locală trebuie dezvoltată într-o direcție care să stopeze declinul demografic, să asigure forța de muncă necesară economiilor locale, totodată să sprijine dezvoltarea ramurilor industriale de viitor, producătoare de mari valori în orașul respectiv.

PREZENTAREA STUDIULUI

Solicitantul:

La solicitarea Primăriei Municipiului Odorheiu Secuiesc, Asociația de cercetare regională REGA a acceptat elaborarea unui studiu de bază privind rețeaua școlilor secundare a orașului și specializările oferite de acestea.

Scopul studiului:

Scopul studiului este identificarea rețelei actuale de instituții de învățământ a orașului și a structurii educaționale a școlilor secundare, respectiv analizarea așteptărilor elevilor, părinților și a antreprenorilor locali față de aceste instituții.

Studiul nu are ca scop reglementarea generală a învățământului și formularea unor observații și recomandări privind legea învățământului, deoarece acestea nu fac parte din competențele conducerii orașului. Studiul analizează sistemul învățământului secundar, rețeaua de instituții și structura educațională a orașului din punctul de vedere exclusiv a posibilităților conducerii orașului

Durata studiului:

Colectarea și prelucrarea datelor a avut loc în perioada 23 ianuarie – 22 mai 2017. Este important de menționat că starea de dispoziție în oraș a fost determinată de un zvon care a apărut anterior realizării prezentului studiu, conform căruia Liceul Pedagogic Benedek Elek urmează a fi desființat, existând astfel posibilitatea ca această dispoziție să-și fi lăsat într-o oarecare măsură amprenta asupra răspunsurilor participanților la studiu.

Metodologia de cercetare:

Pentru colectarea datelor necesare prezentului studiu, angajații Asociației de cercetare regională REGA au dezvoltat o metodologie specifică, cu luarea în considerare a literaturii de specialitate. Metodologia este prezentată în figura nr. 1.

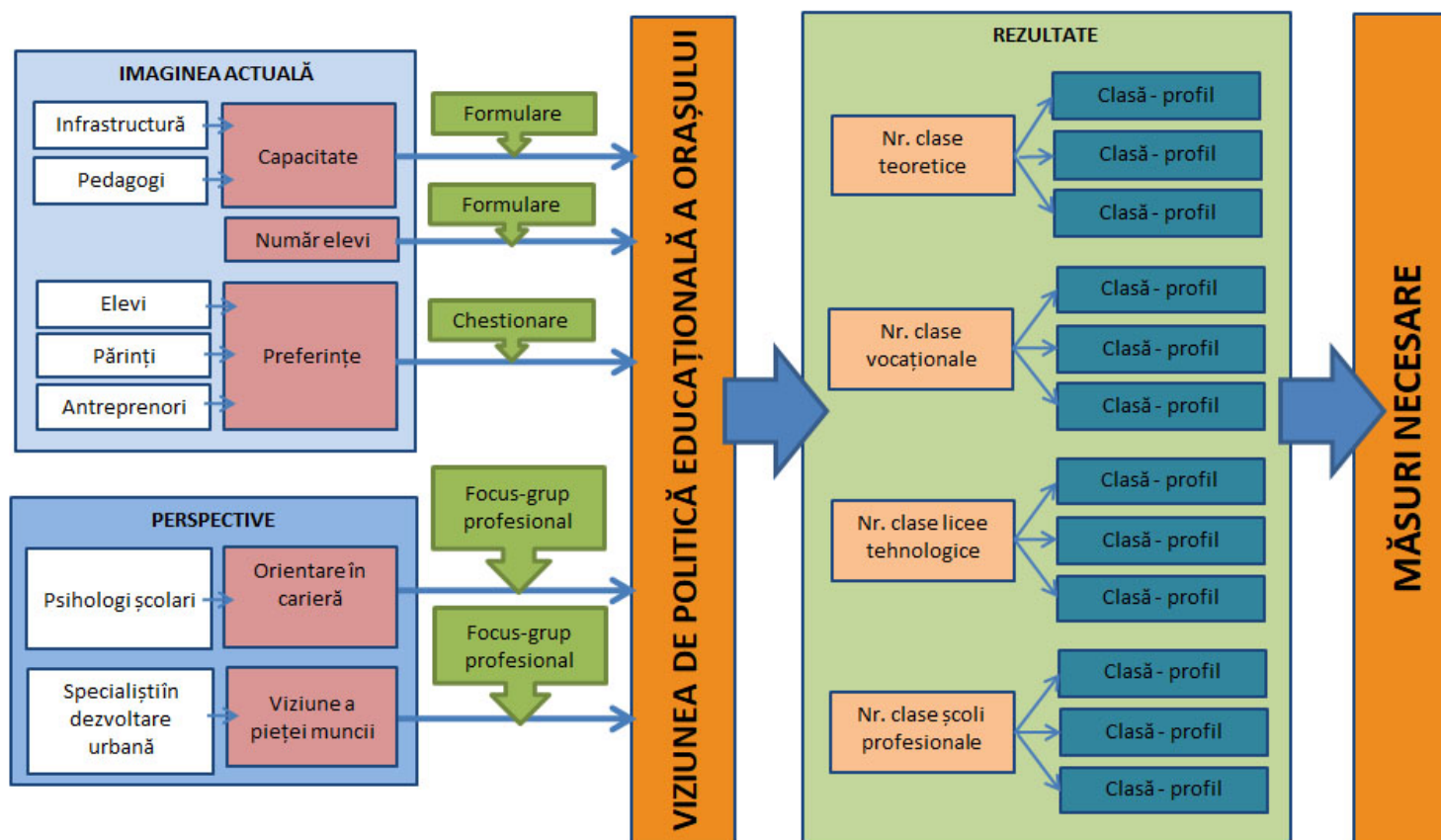

Figura nr. 1: Crearea rețelei educaționale și a structurii de formare profesională – metodologia de cercetare
Sursă: Editare proprie (utilizând cartea Polónyi István: Az oktatás gazdaságtana – 2002)

La realizarea studiului am aplicat metodologii de cercetare cantitative și calitative. Prin utilizarea a mai multor metode am avut ca scop nu doar prezentarea stării actuale a educației din învățământul secundar, ci ca eventualele recomandări formulate privind restructurarea acesteia să deservească pe termen scurt și lung nevoile comunității locale, atât din punctul de vedere a elevilor și părinților, cât și a antreprenorilor.

Unitățile analizate

1. Școala
2. Elevul
3. Părintele
4. Antreprenorul

Școlile au fost comparate prin analizarea datelor statistice (numărul elevilor și a profesorilor, infrastructură), conform unor criterii diferite, în acest scop am solicitat date de la conducerea instituțiilor, care au fost clasificate și comparate ulterior.

Datele au fost obținute prin completarea unui chestionar de către elevii care învață în clasele VIII a școlilor din oraș și cele șase așezări învecinate, respectiv de la părinții acestora. Deoarece populația de bază nu este mare, am încercat să contactăm un număr cât mai mare de elevi și părinți, pentru ca să obținem o imagine cât mai precisă referitor la intențiile acestora privind continuarea studiilor.

Antreprenorii locali au fost și ei intervievați prin completarea unui chestionar referitor la nevoile lor privind piața forței de muncă. În această activitate ne-a fost de ajutor Asociația Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Zona Odorhei, prin intermediul căreia am încercat interviuarea unui număr cât mai mare de antreprenori.

Profilul antreprenorilor care au format eșantionul de bază al prezentului studiu nu este reprezentativ în ceea ce privește multitudinea compoziției de bază, dar deoarece participarea la acest studiu constituie exprimarea unei opinii am considerat că ne-au furnizat date antreprenorii care sunt interesați ca sistemul educațional local să le satisfacă nevoile privind piața forței de muncă.

Cercetări complementare

În etapa de începere și încheiere a studiului am efectuat și un interviu de tip focus grup. Etapa de completare a chestionarelor de către elevi și părinți a fost precedată de un interviu de grup

cu psihologii școlilor secundare locale, iar la finalul etapei de cercetare am organizat o dezbatere cu un grup constituit din intelectualii conducerii locale, care dețin cunoștințe educaționale și economice, privind posibilele perspective ale educației și economiei.

2. ANALIZAREA CAPACITĂȚII AFLATĂ LA DISPOZIȚIA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIONALE

Desfășurarea activității educaționale este determinată de două tipuri de capacități: pe de o parte infrastructura, iar pe de altă parte cadrele didactice aflate la dispoziție. În cele ce urmează vom analiza caracteristicile acestor doi factori în relație cu școlile din Odorheiu Secuiesc care asigură învățământul secundar.

CAPACITATE INFRASTRUCTURALĂ

În momentul de față, elevii care doresc să-și înceapă studiile secundare superioare în Odorheiu Secuiesc pot alege din opt unități de învățământ. În cinci din aceste instituții, educația include clasa pregătitoare și clasele I-XII (Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely, Liceul Pedagogic Benedek, Liceul de Artă Dr. Palló Imre, Liceul Marin Preda, Liceul Teoretic Tamási Áron), iar în cazul celorlalte trei, educația include doar învățământul secundar (acestea sunt de fapt licee cu profil tehnologic).

În anul școlar 2016–2017 s-au înscris în total 779 elevi de clasa IX: 27% la liceu tehnologic, 24% la liceu teoretic, 25% la liceu vocațional, iar restul de 24% la o școală profesională (tabelul nr. 1).

Cele opt școli secundare din Odorheiu Secuiesc în anul școlar 2016–2017 – prezentarea profilelor și a specializărilor, respectiv populației școlare în cadrul fiecărei specializări:

Unit.		Clasa a IX-a	Nr. elevi	Clasa a X-a	Nr. elevi	Clasa a XI-a	Nr. elevi	Clasa a XII-a	Nr. elevi
Liceul Tehnologic Eötvös József	Liceal	Tech. mecatron. /Transporturi	28	Tech. mecatron. /Transporturi	27	Tech. mecatron. /Transporturi	29	Technician in activ. economice	18
		Technic. electr. electr. auto	28	Technic. electr. electr. auto	27	Technic. electr. electr. auto	30	Technic. electr. electr. auto	28
		Tehn. veterinar	27	Tehn. veterinar	28	Tech. analize prod. alimentare	30	Techn. ecolog si prot. cal. mediului	15
								Techn. în agroturism/analize prod. alimentare	22
								Techn. transporturi	30
	Prof.	Horticultor	28	Mechanic auto	29	Mechanic auto	30		
		Brutar-patiser	29	Brutar-patiser	30				
Colegiul Tehnic Bánya János	Liceal	Sportiv	29	Sportiv	30	Sportiv	28	Sportiv	15
		Techn. poligraf	19	Electrician	22	Operator de calcul	20	Operator de calcul	20
		Tehn. prelucrări pe mașini cu comandă numerică	24	Coafor stilist	29	Coafor stilist	33	Coafor stilist	22
	Profesional	Confeccioner	14	Confeccioner	26	Confeccioner	27		
		Dulgher-tâmplar-parchetar	31	Tâmplar universal	29	Dulgher-tâmplar-parchetar	33		
		Frezor-rabotor-mortezor	31	Frezor-rabotor-mortezor	23	Frezor-rabotor-mortezor	23		
Liceul Tehnologic Kós Károly	Liceal	Technician in act. economice	28	Technician in act. economice	27	Technician in act. economice	28	Technician in act. economice	30
		Techn. turism	27	Techn. turism	30	Techn. turism	30	Technician in activ. economice	29
		Tech. în comerț	28	Organizator banqueting	26	Organizator banqueting	28	Tech. în comerț	28
								Techn. turism	27
								Organizator banqueting	26
	Prof.	Recepționar-distribuitor	28	Recepționar-distribuitor	31	Comerciant-vânzător	31		
		Ospătar	30						
Benedek i Kis Gergely	Teoretică și vocațională	Mat.-informatică /Științele naturi	27	Mat.-informatică /Științele naturi	27	Mat.-informatică /Științele naturi	27	Mat.-informatică /Științele naturi	30
		Teologic reformat	29	Teologic reformat	28	Teologic reformat	28	Teologic reformat	28
		Pedagogic	28	Pedagogic	29	Pedagogic	29	Pedagogic	27
		Științele naturi	28	Științele naturi	30	Științele naturi	29	Științele naturi	29
		Științele naturi	20	Științele naturi	24	Științele naturi	15	Științele naturi	17
		Pedagogic	24	Pedagogic	28	Pedagogic	18	Pedagogic	22
				Instr. extrașcolare	14				
Marin Preda									

Tamási Áron Gimnázium	Mat.- informatică	28	Mat.- informatică	29	Mat.- informatică	29	Mat.-informatică	29
	Științele naturi - engleză	28	Științele naturi - engleză	26	Științele naturi - engleză	29	Științele naturi - engleză	24
	Științele naturi	28	Științele naturi	29	Științele naturi	30	Științele naturi	30
	Filologie	27	Filologie	30	Filologie	29	Filologie	29
	Teol. romano- catolic	29	Teol. romano- catolic	28	Teol. romano- catolic	28	Teol. romano- catolic	29
Palló I.	Muzică	26	Muzică	18	Muzică	18	Muzică	27
	Arte vizuale	28	Arte vizuale	30	Arte vizuale	28	Arte vizuale	28
	Total din clasa a IX-a	779	Total din clasa a X-a	784	Total din clasa a XI-a	737	Total din clasa a XII-a	659

*Tabelul nr. 1: Prezentarea școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc în anul școlar 2016–2017
conform profilelor și specializărilor*

Sursă: Editare proprie pe baza fișelor de date furnizate de școlile secundare

Analizând populația școlară din școlile secundare, putem remarca faptul că Liceul Teoretic Tamási Áron este cea mai mare școală secundară din oraș cu 568 elevi, dar imediat după acesta urmează cele trei licee tehnice pe baza populației școlare: Colegiul Tehnic Bányai János, Liceul Tehnologic Kós Károly și Liceul Tehnologic Eötvös József, și în aceste școli populația școlară depășește numărul de 500.

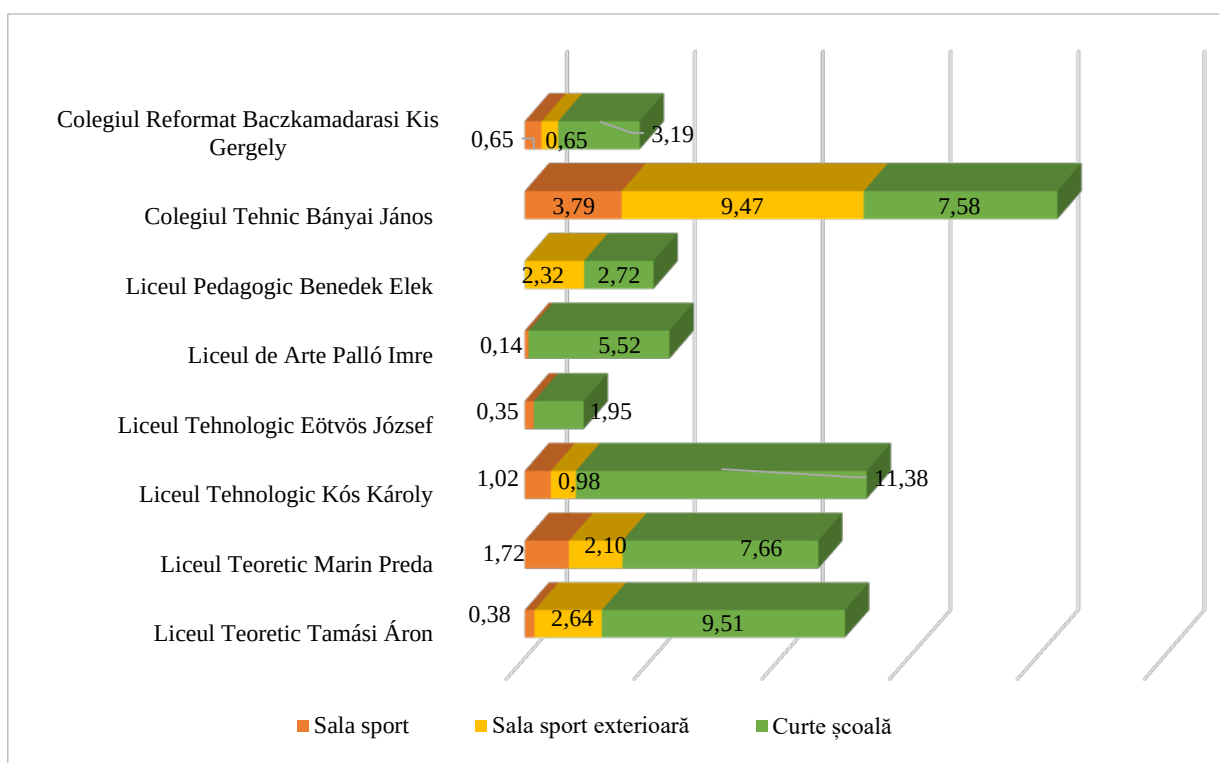
Modificările din ultimii cinci ani privind populația școlară – care au afectat în principal școlile profesionale – sunt consecințele desființării anumitor specializări, respectiv înființării unor noi clase. Populația școlară din ultimii cinci ani din școlile secundare cu profil teoretic și vocațional poate fi considerată stabilă.

Aici putem menționa faptul că dacă la populația școlară din învățământul secundar adăugăm și populația școlară din ciclul primar și gimnazial, nici o școală secundară din Odorheiu Secuiesc nu este amenințată cu desființarea conform legii care prevede desființarea la o populație școlară sub 300 de elevi.

Experiența ne arată însă că o populație școlară de 300 este acceptabilă doar din punct de vedere legal, deoarece pentru sustenabilitatea financiară corespunzătoare a unei unități de învățământ este necesară o populație școlară de aproximativ 500 de elevi. Conform acesteia, asigurarea pe termen lung a unei populații școlare de 500 de elevi ar fi necesară pentru fiecare unitate de învățământ.

Infrastructura aflată la dispoziția școlilor

În această parte a studiului vom analiza capacitatea imobiliară a școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc, luând în considerare platformele educaționale, sălile, laboratoarele, atelierelor aflate la dispoziția acestora. Figura nr. 2 prezintă suprafața per elev a diferitelor spații din unitățile școlare din Odorheiu Secuiesc (din școala primară până în clasa XII); în cazul unităților de învățământ în care predarea se face în mai multe clădiri, cum ar fi Liceul Teoretic Tamási Áron și Liceul de Artă Palló Imre, valorile menționate în fișele de date au fost prelucrate împreună.

*Figura nr. 2: Suprafața per elev a diferitelor spații din școlile secundare (m²/persoană)
Sursă: Editare proprie pe baza fișelor de date furnizate de școlile secundare*

Dacă raportăm numărul sălilor de clasă, a laboratoarelor și a atelierelor la numărul de clase existente, putem concluziona că în momentul de față fiecare unitate școlară dispune de un număr adecvat de săli de clasă pentru elevii înscriși.

Comparând capacitatea educațională și infrastructurală a unităților de învățământ cu nevoile pieței forței de muncă, se evidențiază faptul că unitățile dispun de atelierelor necesare, iar în măsura în care acestea sunt modernizate, pot asigura un spațiu adecvat pentru pregătirea practică. Numărul mic a cadrelor didactice este însă un impediment în oferirea unei educații

calitative, de aceea pentru creșterea calității este necesară formarea profesională continuă și recalificarea profesională, respectiv implicarea specialiștilor din întreprinderile locale.

REZUMAT

- În cazul școlilor care asigură o pregătire teoretică, modernizarea clădirilor poate contribui la creșterea confortului educațional.
- În ceea ce privește echipamentul tehnic, achiziționarea unui echipament IT modern duce la îmbunătățirea activității educaționale.
- Sălile de clasă și dotările existente sunt adecvate pentru pregătirea vocațională și corespund nevoilor educaționale.
- În cazul liceelor tehnice și a școlilor profesionale, modernizarea și dotarea laboratoarelor și atelierelor cu utilaj și echipament performant poate fi primul pas spre transformarea acestora în direcții de educație atrăgătoare pentru elevii de clasa VIII. Acest lucru trebuie implementat pe de o parte conform nevoilor pieței forței de muncă, iar pe de altă parte, în cazul în care dotarea atelierului este foarte costisitoare, se va implementa învățământul profesional dual, în cadrul căruia elevul va beneficia de pregătirea practică în atelierele întreprinderilor partenere.

3. MODIFICAREA ȘI COMPOZIȚIA POPULAȚIEI ȘCOLARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ORAȘ

Rețeaua unităților de învățământ a unui oraș și specializările oferite trebuie create în funcție de populația școlară care frecventează aceste unități. Populația școlară este un factor absolut rigid, deoarece trebuie asigurat un loc fiecărui elev care se înscrie, însă completarea numărului de elevi lipsă nu este posibilă. De aceea anticiparea numărului de elevi și analizarea modificărilor survenite este un factor fundamental în planificarea educațională.

În această parte a studiului vom analiza numărul elevilor și compoziția lor din unitățile de învățământ din Odorheiu Secuiesc, respectiv vom încerca anticiparea numărului și compoziției elevilor din clasa IX din școlile secundare a orașului în anii următori.

Analizând rata elevilor care nu au domiciliul în Odorheiu Secuiesc din numărul total al elevilor cu domiciliul în Odorheiu Secuiesc, putem stabili faptul că rata elevilor din ciclul preșcolar până în clasa VIII, care nu au domiciliul în Odorheiu Secuiesc depășește procentul de 16% doar în cazul grupei mici, în alte cazuri această rată este în medie de 9,5%; însă în cazul claselor IX-XII rata elevilor care nu au domiciliu în Odorheiu Secuiesc crește în mod semnificativ (60%), lucru care se datorează faptului că mulți elevi din clasa VIII din Scaunul Odorhei, după examenul de evaluare națională, își continuă studiile în Odorheiu Secuiesc (Figura nr. 3):

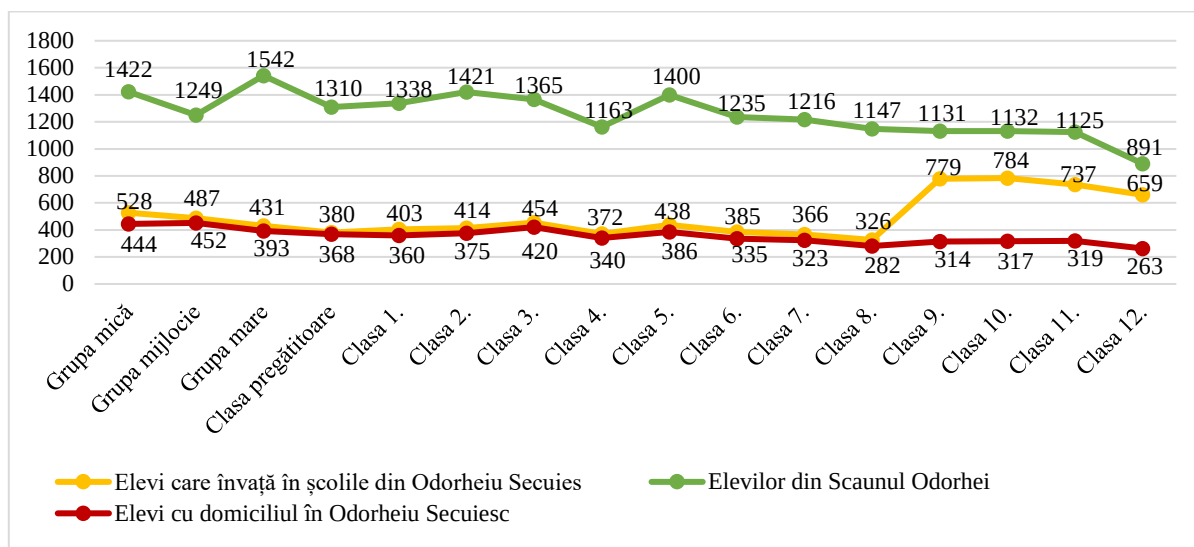

Figura nr. 3: Numărul elevilor cu domiciliul în Odorheiu Sec., numărul elevilor care învață în școlile din Odorheiu Secuiesc, respectiv numărul elevilor din Scaunul Odorhei, divizat pe clase
Sursă: Editare proprie pe baza datelor furnizate de Inspectoratul Școlar al Județului Harghita și Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc

Din datele prezentate în figura de mai sus devine evident faptul că rata elevilor care nu au domiciliul în Odorheiu Secuiesc din învățământul preșcolar, primar și gimnazial este în medie de 10%, dar începând cu învățământul secundar, această rată crește până la 60%.

Modificările anticipate la populația școlară în următorii 12 ani

Ca punct de plecare am analizat datele puse la dispoziția noastră de către Direcția de Evidență a Persoanelor din Odorheiu Secuiesc, din care am aflat numărul copiilor născuți în perioada 1999-2015, care dispun de domiciliul stabil în Odorheiu Secuiesc. Se poate observa o fluctuație continuă în datele celor 16 ani analizați. În cei patru ani anteriori crizei economice care a avut loc în anul 2008 a existat o creștere constantă a natalității, numărul natalității însă număr a scăzut la nivelul anului 2000 după criza financiară. Cea mai mare rată a natalității s-a înregistrat în anul 2006, respectiv cea mai mică rată a natalității din perioada analizată s-a înregistrat în anul 2003.

Presupunând că copii născuți în Odorheiu Secuiesc vor merge la școala în orașul natal, am încercat să anticipăm modificările intervenite în populația școlară din Odorheiu Secuiesc în următorii 12 ani.

În anul școlar 2016–2017, învățământul secundar din Odorheiu Secuiesc a pornit cu un număr de 29 de clase a IX, în care învață în total 779 de elevi, din acest număr 314 au domiciliul în Odorheiu Secuiesc, iar alți 465 provin din alte așezări.

Luând în considerare numărul actual a copiilor înscriși în învățământul preșcolar și a elevilor cu domiciliul în Odorheiu Secuiesc din învățământul primar și gimnazial, am stabilit care este numărul necesar de elevi care nu au domiciliul în Odorheiu Secuiesc pentru menținerea numărului actual de clase și numărul populației școlare actuale în următorii ani, în învățământul secundar al orașului. Pentru stabilirea acestui număr, ne-am bazat pe faptul că și pe termen lung or pornii 29 de clase a IX, iar numărul țintă al elevilor în aceste clase este totalul de 779 de elevi (vezi Figura nr. 4). Partea marcată cu gri din figură arată numărul de elevi care ar fi necesar pe lângă numărul actual de elevi cu domiciliul în Odorheiu Secuiesc pentru ca în învățământul secundar din Odorheiu Secuiesc să existe în continuare clasele anunțate în anul școlar 2016–2017.

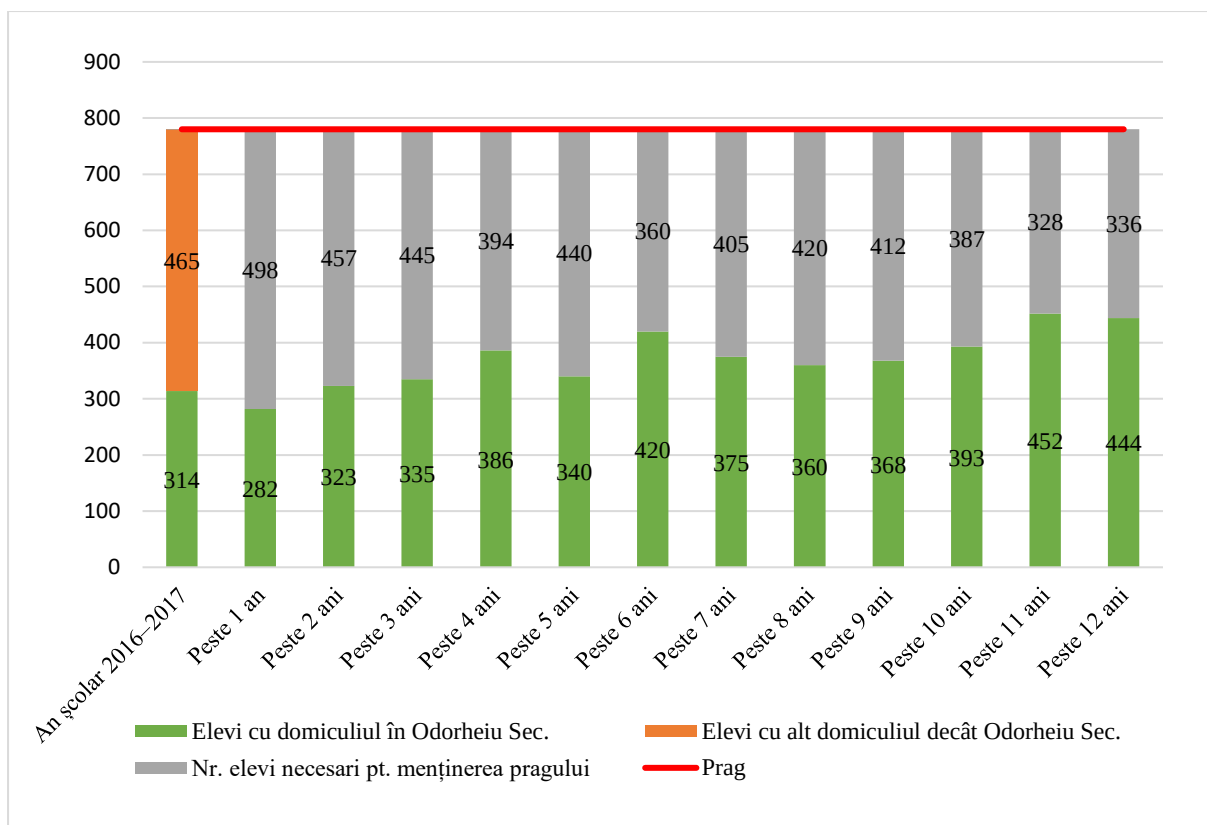

Figura nr. 4: Modificarea anticipată a populației școlare din clasa IX în următorii 12 ani, având ca bază populația școlară actuală

Sursă: Editare proprie pe baza datelor furnizate de către Inspectoratul Școlar al Județului Harghita și a chestionarelor completate în școlile secundare

Analizând cifrele graficului de mai sus putem observa că în cazul orașului Odorheiu Secuiesc, numărul elevilor care s-au născut și care sunt înscriși în școlile orașului va înregistra o creștere ușoară pe viitor, astfel cele 29 de clase a IX pornite în prezent vor fi păstrate și în viitorul apropiat cu un număr mai mic de elevi care nu au domiciliu în Odorheiu secuiesc. În măsura în care nu va exista o scădere semnificativă în numărul copiilor înscriși în învățământul preșcolar, peste 12 ani populația școlară cu domiciliu în Odorheiu Secuiesc, înscrisă în clasa IX va fi cu 130 de elevi mai mare decât în anul școlar 2016–2017.

În concluzie, putem stabili că populația școlară din Odorheiu Secuiesc nu va scădea în următorul deceniu, ci din contră, în cazul numărului copiilor născuți în Odorheiu Secuiesc, putem să prognozăm o creștere ușoară. Astfel, pe termen mediu și lung putem anticipa sustenabilitatea rețelei actuale a învățământului secundar, cu numărul actual a claselor și a elevilor.

4. OPINIILE ȘI AȘTEPTĂRILE ELEVILOR DE CLASA VIII ȘI A PĂRINȚILOR DIN ODORHEIU SECUIESC ȘI ÎMPREJURIMI PRIVIND UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ORAȘ ȘI SPECIALIZĂRILE OFERITE

Rețeaua unităților de învățământ, respectiv specializările oferite în cadrul acestei rețele trebuie să se conformeze într-un anumit mod la așteptările elevilor care doresc să învețe în unitățile respective. Având în vedere că la alegerea școlii și a profesiei elevul de clasa VIII este încă influențat în mare măsură de părinți, anunțarea specializărilor trebuie să facă luând în vedere într-o oarecare măsură nu doar așteptările elevului, ci și a părinților.

Pentru realizarea acestui studiu am intervievat elevii de clasa VIII din Odorheiu Secuiesc și din așezările învecinate, respectiv părinții/tutorii acestora prin completarea unui chestionar, din care am aflat preferințele lor referitor la continuarea studiilor și alegerea profilului. Interogarea elevilor din așezările învecinate se justifică prin faptul că începând cu clasa IX, rata elevilor din învățământul secundar din Odorheiu Secuiesc care nu au domiciliul în Odorheiu Secuiesc crește în mod semnificativ.

Chestionarele au fost completate de elevi în prezența unui coleg care a participat la întocmirea prezentului studiu, iar părinții au primit chestionarele într-o scrisoare, pe care ulterior le-au returnat completate, astfel numărul chestionarelor completate de părinți este mai mic față de cel al elevilor.

Prezentul studiu include date provenind de la 394 elevi și 308 părinți – această cifră reprezintă un procent de 81,72% din numărul total a elevilor înscriși în clasa VIII în anul școlar 2016-2017, din Odorheiu Secuiesc și alte 6 așezări selectate (84% Odorheiu Secuiesc, respectiv 75% alte așezări), respectiv un procent de 63,24% din numărul total a părinților (62% Odorheiu Secuiesc, 66% alte așezări).

4.1 ANALIZAREA PREFERINȚELOR PRIVIND ALEGEREA ȘCOLII A ELEVILOR DE CLASA VIII

Alegerea profilului

Aproape jumătate (49%) din elevii de clasa VIII întrebați dorește să-și continue studiile la un liceu teoretic, mai puțin de o cincime (16%) ar alege un liceu vocațional sau un liceu tehnologic (23%), iar o zecime (12%) s-ar înscrie la o școală profesională.

Primele trei opțiuni alese de elevi sunt clasele teoretice. Cei mai mulți elevi ar dori să-și continue studiile în specializarea științe ale naturii, urmată de specializarea filologie și pedagogie. Prima opțiune în cadrul specializării în cadrul școlii profesionale este de mecanic auto.

O zecime (10,91%) din elevii care au participat la prezentul studiu încă nu s-a decis asupra profilului la care dorește să se înscrie.

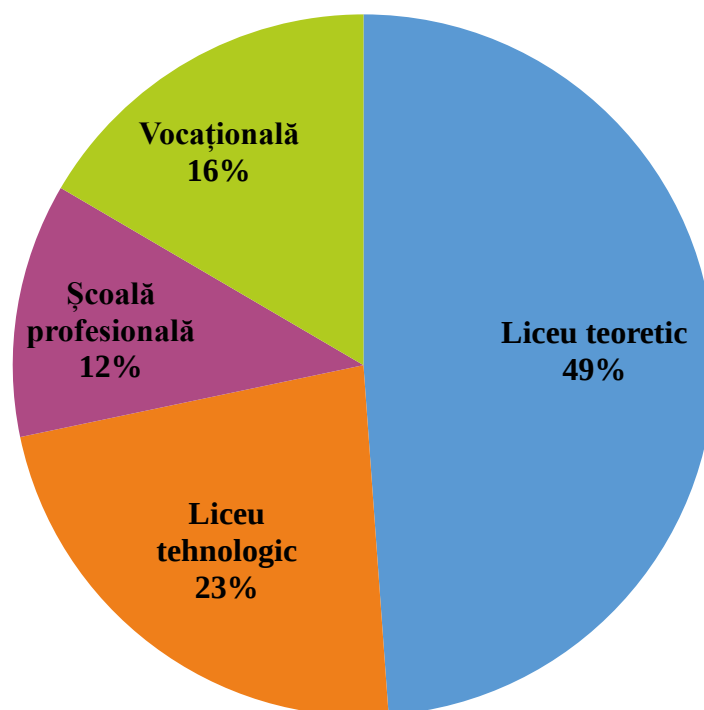

Figura nr. 5: Alegerea studiilor liceale conform profilului (%)

Sursă: Editare proprie pe baza prelucrării chestionarelor

La profilul teoretic, peste jumătate din elevi a ales specializarea științe ale naturii, aproape o treime și-ar continua studiile în specializarea filologie, iar o cincime ar alege specializarea matematică-informatică. (figura nr. 6)

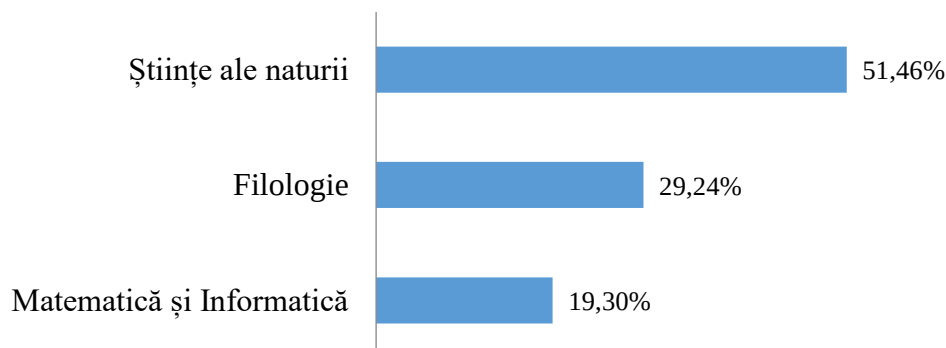

Figura nr. 6: Procentajul claselor teoretice conform preferințele elevilor de clasa VIII (%)
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate

4.2 ANALIZAREA PREFERINȚELOR PĂRINȚILOR PRIVIND ALEGEREA UNEI ȘCOLI PENTRU COPII

Model

În cadrul studiului, 308 părinți ne-au returnat chestionarul completat, acestea au fost completate în mare majoritate de către mame (78,57% mama, 20,45% tata, trei persoane nu și-au specificat sexul). Copii a două treimi din părinți intervievați sunt înscriși la o școală din Odorheiu Secuiesc, iar o treime a copiilor sunt înscriși la o școală din așezările învecinate.

Preferințele părinților privind specializarea copiilor

Peste jumătate (54%) a părinților copiilor din clasa VIII din Odorheiu Secuiesc sau a așezărilor învecinate doresc înscrierea copilul într-un liceu teoretic, un sfert (24%) a ales un liceu tehnologic și o zecime un liceu vocațional, respectiv o școală profesională (12%, respectiv 10%).

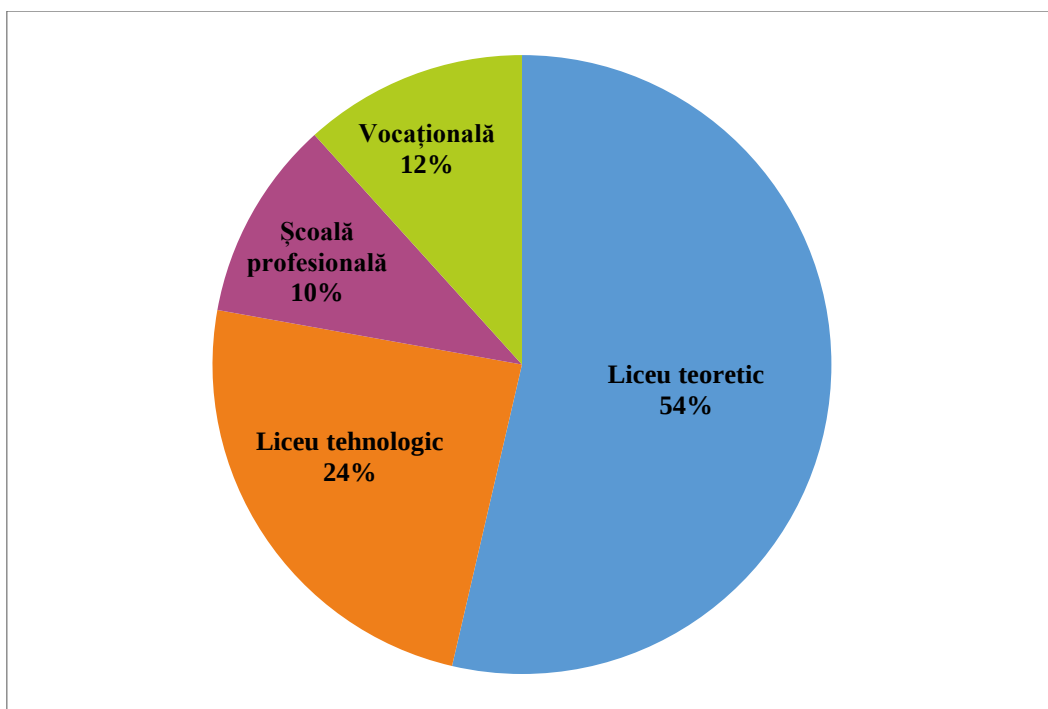

Figura nr. 7: Preferințele părinților privind specializarea copiilor (%)
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate

4.3. PĂREREA PĂRINȚILOR ȘI A ELEVILOR DESPRE UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ODORHEIU SECUIESC

Clasamentul școlilor secundare

Am rugat elevii și părinții participanți la prezentul studiu să alcătuiască un clasament a școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc. Conform răspunsurilor primite pe primele locuri ale clasamentului s-au clasificat liceele teoretice (clericale) și liceele de artă, iar liceele tehnice s-au situat în a doua parte a clasamentului. În cele mai multe cazuri atât elevii, cât și părinții au situat Liceul Teoretic Tamási Áron pe primul loc.

În comparație cu elevii, părinții au situat în rată mai mare Colegiul Reformat și Liceul Pedagogic Benedek Elek pe primul loc al clasamentului. Pe lângă Liceul Teoretic Tamási Áron, elevii au situat în mai multe cazuri și Liceul de Artă Palló Imre pe primul loc. Părerile elevilor și a părinților privind școlile locale este similară, conturându-se doar o diferență minimă între opinia celor două părți.

Dacă dorim să obținem o medie a răspunsurilor, se conturează clasamentul școlilor secundare din orașul prezentat în tabelul nr. 2 și figura nr. 8:

Nr.	Școli	Elevi	Părinți
1	Liceul Teoretic Tamási Áron	1.92	1.93
2	Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely	3.14	2.85
3	Liceul Pedagogic Benedek Elek	3.23	2.83
4	Liceul Tehnologic Kós Károly	4.45	4.62
5	Liceul de Arte Palló Imre	4.67	4.71
6	Liceul Teoretic Marin Preda	5.47	5.71
7	Liceul Tehnologic Eötvös József	5.89	6.01
8	Colegiul Tehnic Bányai János	7.14	7.15

*Tabelul nr. 2: Clasamentul școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc
(media clasificărilor 1-10)*

Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate

Clasamentului școlilor secundare alcătuit de către elevi și părinți diferă doar într-un caz. În vreme ce elevii au situat Liceul Pedagogic Benedek Elek pe locul doi, respectiv Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely pe locul trei, părinții au situate cele două unități de învățământ în ordine inversă.

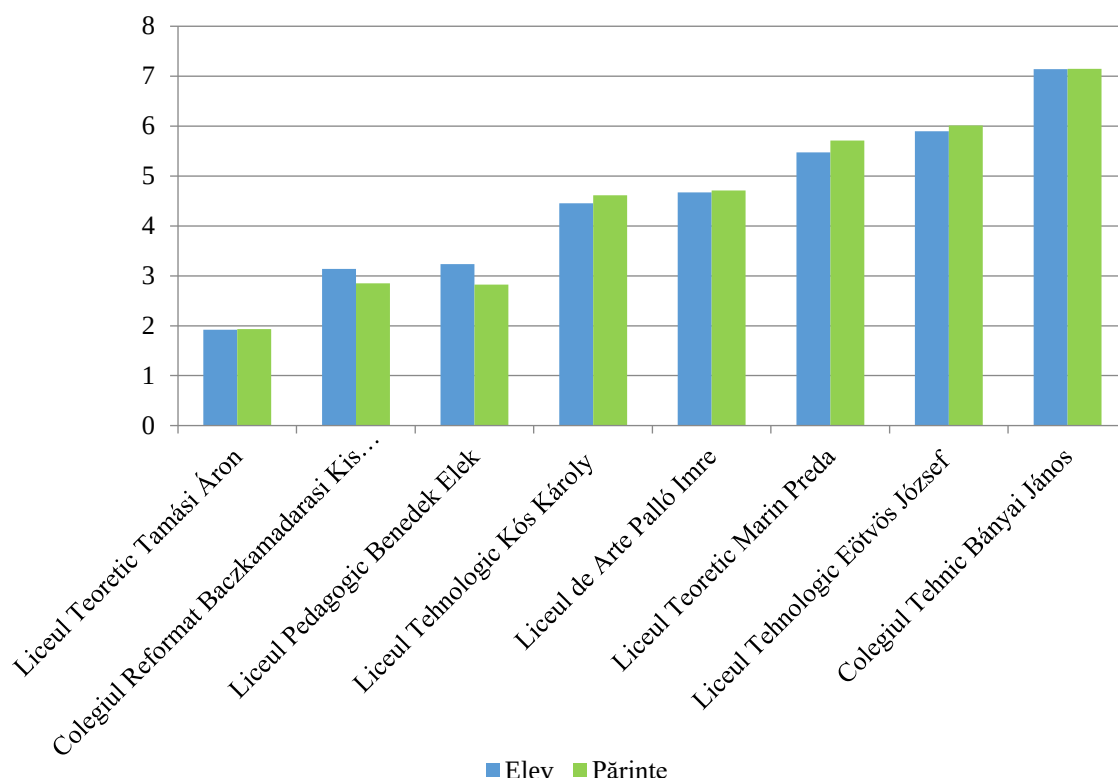

Figura nr. 8: Clasamentul școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc (media clasificărilor)

Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate

REZUMAT

Din răspunsurile elevilor și a părinților ajungem la concluzia că obținerea diplomei de bacalaureat este considerată importantă chiar și în prezent. Comparând diferitele răspunsuri se evidențiază faptul că liceul este important nu din punctul de vedere a carierii, profesiei sau al salariului, ci ca o posibilitate de continuare a studiilor după absolvirea cu succes a acestor patru ani. O treime a elevilor de clasa VIII știe deja ce profesie și-ar dori, astfel alegerea profilului teoretic este mai ușoară, deoarece acest profil asigură un cvasi nivel înalt de cunoștințe generale, care constituie apoi baza pentru studiile universitare; sau elevul câștigă măcar puțin timp, până se decide asupra profesiei dorite. În opinia părinților, învățământul secundar este capabil să-și îndeplinească sarcinile doar la un nivel mediu, de aceea în prim plan se situează mai mult ambițiile copilului și nu nevoile mediului economic.

În măsura în care copilul nu are posibilitatea să-și continue studiile într-un liceu teoretic, acesta va alege un liceu tehnologic din localitate, șansele ca acesta să se înscrie într-o școală profesională sau într-o școală din alt oraș este mică.

Deciziile privind continuarea studiilor sunt luate de copii împreună cu părinții, profesorii având o influență mică în luarea acestei decizii.

5. ANALIZAREA RELAȚIEI DINTRE INTENȚIA DE CONTINUARE A STUDIILOR ȘI PROFILUL ȘCOLII SECUNDARE

Pornirea unor clase cu profil diferit în cadrul educației teoretice este justificată doar în cazul în care acestea ajută elevii înscriși să obțină cunoștințele profesionale necesare sau să-și continue studiile. În cele ce urmează vom prezenta o analiză a relației dintre specializarea frecventată de elevii liceelor teoretice și tehnologice din Odorheiu Secuiesc și domeniul în care aceștia au ales să-și continue studiile. În cazul în care elevul și-a continuat studiile într-un domeniu corespunzător specializării alese în liceu, materiile studiate în liceu l-au ajutat în continuarea studiilor. În cazul în care elevul și-a continuat studiile într-un domeniu total diferit față de specializarea aleasă în liceu, materiile studiate nu l-au ajutat în continuarea studiilor – în acest ultim caz este aproape indiferent ce profil au clasele teoretice existente în liceu.

Ca rezultat a analizelor descrise în studiu putem concluziona că în cazul profilului real (matematică-informatică, științe ale naturii) există o relație reală între profilul liceului și profilul facultății alese. Și în cazul claselor vocaționale există o relație puternică între profilul liceului și profilul facultății alese. Cu o mică diferență, am obținut aceleași rezultate pe parcursul analizării rezultatelor de admitere din anul 2016 și a preferințelor de continuare a studiilor a elevilor care vor absolvi în acest an. Ajungem astfel la concluzia că dacă este necesară investirea unei energii mai mari la pregătirea pentru o anumită profesie, materiile specifice profilului liceului (de ex. matematică, informatică, chimie, biologie sau artă plastică) ajută elevul să-și continue studiile. Cu cât sunt mai generale cunoștințele dobândite în liceu, cu atât mai mică este rata elevilor care aleg să studieze la o universitate tehnică. Dacă profilul liceului se concentrează într-o mai mare măsură pe predarea unor competențe bine definite, cu atât mai mari sunt șansele ca elevii să-și continue studiile la o universitate tehnică.

Școală – clasă – specializare	Număr elevi	Nr. elevi promovați la BAC	Nr. elevi care își continuă studiile	Rata de promovare la BAC	Rata de continuare a studiilor
Liceul Tehnologic Kós Károly	137	80	29	58%	21%
Tehnician în activități economice	27	21	9	78%	33%
Tehnician în activități de comerț	27	20	3	74%	11%
Tehnician în activități de comerț	26	12	6	46%	23%
Tehnician în turism	28	19	9	68%	32%
Banquetting	29	8	2	28%	7%

Liceul Pedagogic Benedek Elek	56	56	51	100%	91%
Învățător-educatoare	28	28	26	100%	93%
Științe ale naturii-engleză	28	28	25	100%	89%
Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely	58	58	47	100%	81%
Teologie reformată – Limbi străine intensiv	30	30	24	100%	80%
Științe ale naturii – Limbi străine intensiv	28	28	23	100%	82%
Liceul Tehnologic Eötvös József	121	12	5	10%	4%
Tehnician în activități economice	27	7	3	26%	11%
Tehnician auto	26	4	2	15%	8%
Tehnician protecția mediului	19	1	0	5%	0%
Tehnician analize produse alimentare	23	0	0	0%	0%
Tehnician transporturi	26	0	0	0%	0%
Liceul Teoretic Tamási Áron	131	127	111	97%	85%
Matematică-informatică	29	29	27	100%	93%
Științe ale naturii-engleză	28	28	28	100%	100%
Științe ale naturii	31	30	27	97%	87%
Filologie	27	26	22	96%	81%
Teologie romană-catolică	16	14	7	88%	44%
Liceul de Artă Dr. Palló Imre	46	43	21	93%	46%
Muzică, arte plastice	46	43	21	93%	46%
Colegiul Tehnic Bányai János	63	8	0	13%	0%
Sport	21	6	0	29%	0%
Electrotehnică	21	2	0	10%	0%
Coafor-frizer	21	0	0	0%	0%
Liceul Marin Preda	39	23	19	59%	49%

*Tabelul nr. 3: Rata de promovare la examenul de bacalaureat în 2016, respectiv rata de continuare a studiilor per școală și profil
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate*

Așa cum reiese și din tabelul nr. 3, fiecare școală din Odorheiu Secuiesc a avut elevi care au promovat cu succes examenul de bacalaureat, dar această rată raportată la numărul elevilor dintr-o clasă este foarte variată. În vreme ce la Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely și la Liceul Pedagogic Benedek Elek rata de promovare este de 100%, la Liceul Tehnologic Eötvös József rata este de 10%, iar la Liceul Tehnologic Bányai János de 13%.

Analizând rezultatele diferitelor școli, se conturează o imagine reală a performanțelor diferitelor specializări, totodată este important să acordăm atenție și ratei de continuare a studiilor.

6. OPINIILE ȘI CERINȚELE ECONOMIEI LOCALE ȘI A SECTORULUI ANTREPRENORIAL PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL DIN ȘCOLILE SECUNDARE

CERINȚELE ANTREPRENORILOR DIN ODORHEIU SECUIESC PRIVIND PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

Sistemul educațional al unui oraș, pe lângă formarea unei elite orientate spre aspectele politicii naționale, trebuie să satisfacă și cerințele economiei locale privind forța de muncă. Acesta este un interes reciproc, deoarece este în interesul antreprenorilor să dispună de o forță de muncă calificată în mod adecvat, respectiv este în interesul conducerii orașului și a sistemului educațional ca absolvenții să se poată integra pe plan local, nefiind nevoiți să emigreze pentru a-și asigura un trai decent.

În primul rând, absolventul care se integrează pe piața forței de muncă locală nu va deveni un indicator demografic negativ, în al doilea rând, în calitatea de angajat, sprijină întreprinderile contribuabile locale, iar în al treilea rând, devine și el un cetățean contribuabil în așezarea respectivă. Conform raționamentului de mai sus, conducerea orașului trebuie să acorde o atenție sporită cerințelor sectorului antreprenorial privind forța de muncă, respectiv în calitate de susținător a rețelei educaționale a orașului trebuie să pună un mare accent pe specializările care vor satisface aceste cerințe.

Pentru evaluarea cerințelor întreprinderilor cu sediul în Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate privind piața forței de muncă, am solicitat sprijinul Asociației Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Zona Odorhei.

Pentru obținerea datelor am solicitat completarea unui chestionar online. În acest fel am reușit să contactăm 154 de întreprinderi, din care marea majoritate este întreprindere mică și microîntreprindere (41%, respectiv 38%), o cincime este întreprindere mijlocie (19%), rata întreprinderilor mari fiind foarte mică (2%).

În scopul unei colaborări pe viitor între unitățile școlare și întreprinderi, am dorit să evaluăm modul în care întreprinderile sunt dispuse să sprijine unitățile școlare.

Patru cincimi din cei intervievați sunt dispuși să colaboreze cu unitățile școlare. Cei mai mulți sunt dispuși să asigure locația pregătirii teoretice și practice, două cincimi sunt dispuse să

asigure și un specialist în domeniu, 30% ar sprijini anumite specializări și cu materii prime, iar 14% ar sprijini școlile și elevii cu o contribuție financiară (Figura nr. 9).

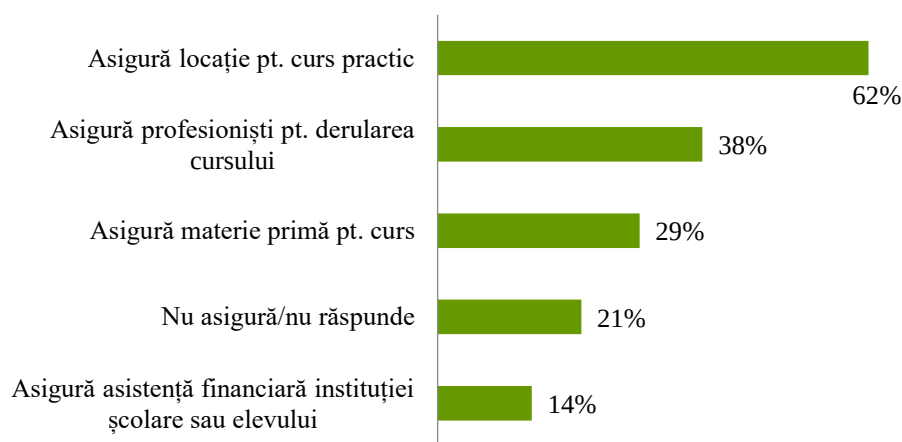

Figura nr. 9: Disponibilitatea întreprinderilor de a colabora cu unitățile școlare (%)
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate

Întreprinderile din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate se confruntă cu o lipsă a forței de muncă și ar avea nevoie în primul rând de muncitori calificați. Muncitorii calificați cei mai căutați activează în domeniul industriei construcțiilor de mașini, managementul turistic și hotelier, industria de construcții, industria ușoară, industria de prelucrare a lemnului, industria de prelucrare a metalelor, industria automobilelor și industria comerțului. Cei mai căutați absolvenți universitari sunt specialiștii IT, în special informaticienii.

Comparând aceste date, din punctul de vedere al antreprenorilor este importantă – aceștia manifestând o dispoziție în acest sens – colaborarea cu unitățile școlare în cazul următoarelor profile: managementul turistic și hotelier, industria de prelucrare a metalelor, industria construcțiilor, industria comerțului, industria ușoară, industria de prelucrare a lemnului, industria automobilelor, respectiv industria informatică.

Pentru ocuparea locurilor de muncă oferite de antreprenori soluția ar putea fi în primul rând școlile profesionale, deoarece antreprenorii locali caută să angajeze în număr mare muncitori calificați, care dispun de cunoștințe profesionale adecvate, cunosc tehnologia la zi într-un anumit domeniu, respectiv știu să o aplice cu profesionalismul necesare (49%). O cincime a antreprenorilor ar angaja absolvenți a liceelor tehnologice (21%), care dispun de cunoștințele teoretice și practice de bază într-un anumit domeniu. Aproape o treime a angajatorilor caută să angajeze absolvenți universitari (Figura nr. 10).

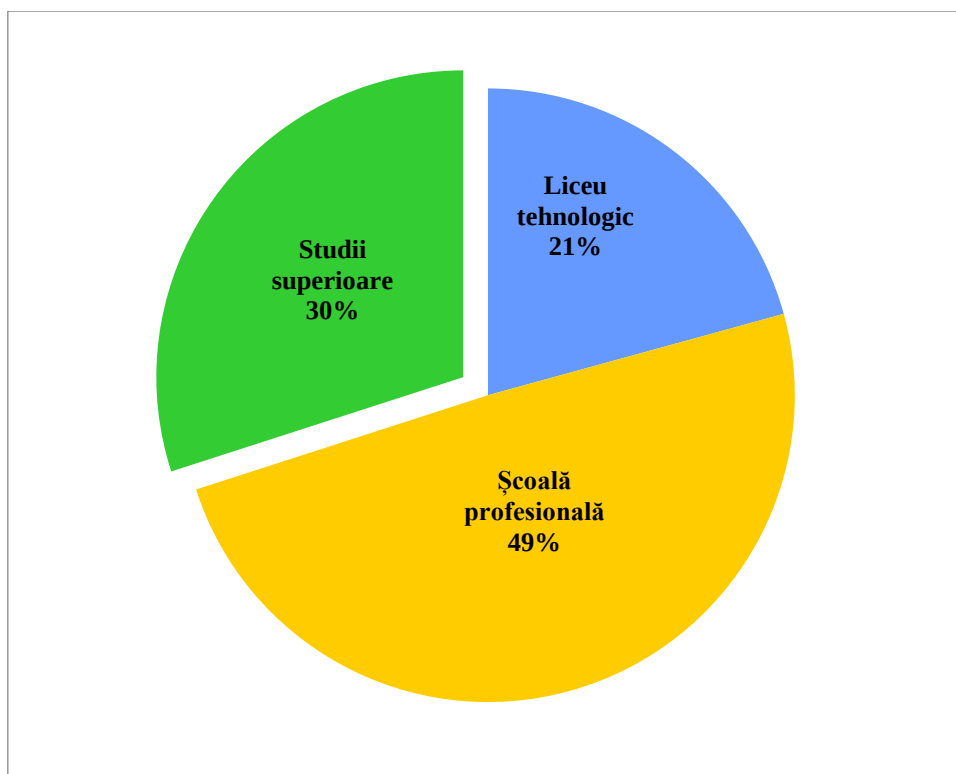

Figura nr. 10: Procentajul forței de muncă căutată de antreprenori conform nivelului de studii (%)

Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor prelucrate

7. ANALIZA COMPARATIVĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ODORHEIU SECUIESC ȘI ORAȘELE ÎNVECINATE

Există situații și fenomene care pot fi determinate doar prin comparație cu alte fenomene. Dacă rețeaua școlară a unei așezări este bună sau rea este determinată în primul rând de caracteristicile așezării respective. Modul în care a fost gestionat acest fenomen de către așezările învecinate poate însă să ne ofere informații importante. De aceea am efectuat o analiză comparativă în cadrul căreia am analizat și comparat rețeaua de școlarizare și oferta specializărilor din municipiile Ținutului Secuiesc și orașul Sighișoara, aflat în apropierea orașului Odorheiu Secuiesc.

În prezentul studiu apar următoarelor orașe și școli secundare:

1. **Sfântu Gheorghe:** Liceul Tehnologic Constantin Brâncuși, Liceul Tehnologic Economic Administrativ Berde Áron, Liceul Tehnologic Kós Károly, Liceul Tehnologic Puskás Tivadar, Colegiul Székely Mikó, Colegiul Reformat, Liceul Teoretic Mikes Kelemen, Colegiul Național Mihai Viteazul, Liceul de Artă Plugor Sándor
2. **Târgu Secuiesc:** Liceul Teoretic Nagy Mózes, Liceul Tehnologic Apor Péter, Liceul Tehnologic Gábor Áron, Liceul Pedagogic Bod Péter, Colegiul Reformat
3. **Miercurea Ciuc:** Liceul Tehnologic Johannes Kajoni, Liceul Tehnologic Kós Károly, Liceul Tehnologic Márton Áron, Colegiu Național Octavian Goga, Liceul de Artă Nagy István, Liceul Tehnologic Venczel József, Liceul Teologic Romano-Catolic Segítő Mária, Liceul Tehnologic Székely Károly
4. **Gheorgheni:** Colegiul Tehnologic Batthyány Ignác, Liceul Teoretic Salamon Ernő, Liceul Sfântu Nicolae, Liceul Tehnologic Fogarasy Mihály
5. **Sighișoara:** Colegiul Mircea Eliade, Liceul Teoretic Joseph Haltrich, Liceul Tehnologic Nr. 1

În cazul școlilor de mai sus am analizat populația școlară din clasa IX în anul școlar 2016–2017 și distribuția acesteia pe specializări, raportând toate acestea la datele obținute în Odorheiu Secuiesc (figura nr. 11).

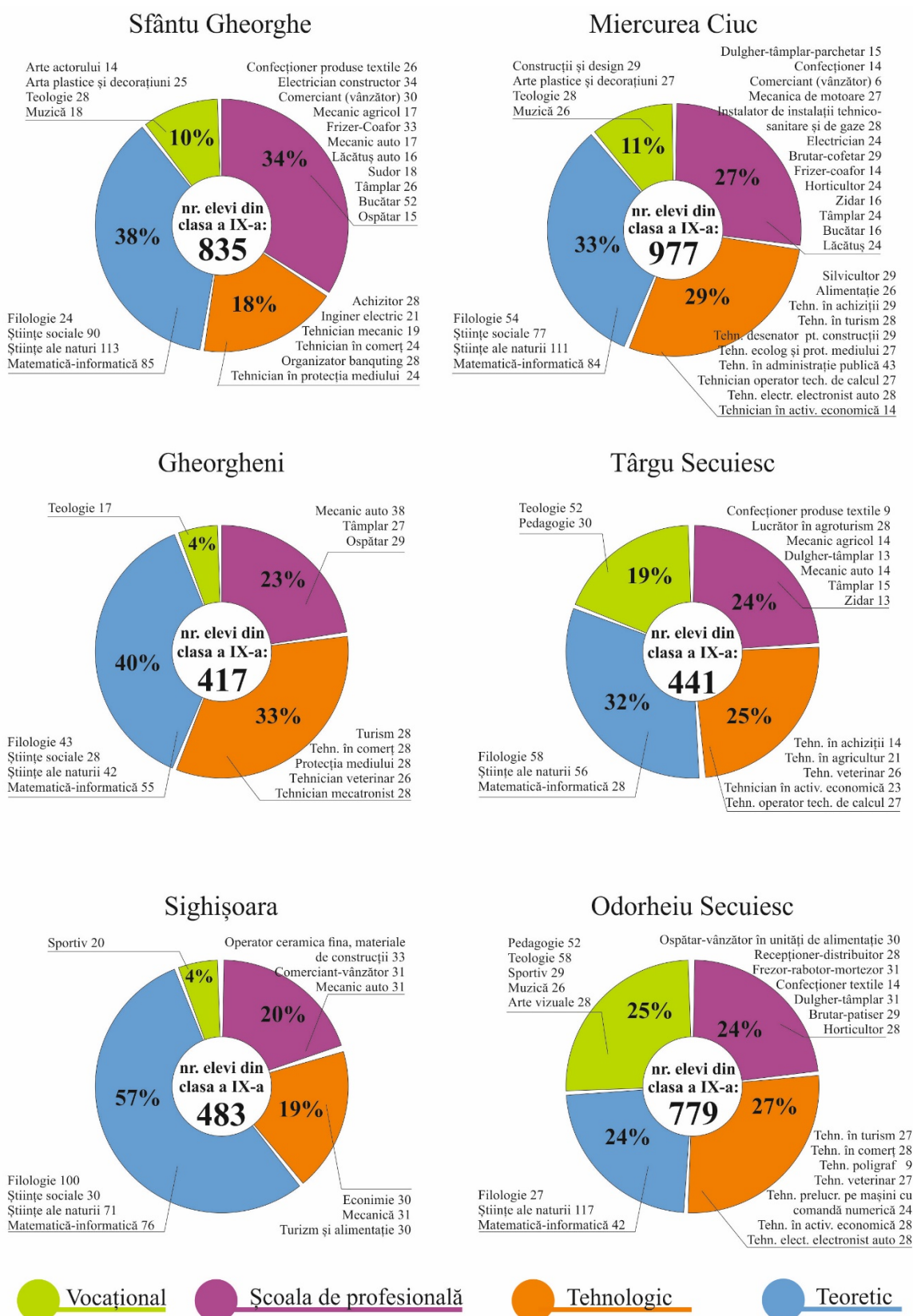

Figura nr. 11: Distribuția pe specializări și secții a elevilor de clasa IX din anul școlar 2016-2017 din orașele mai mari aflate în vecinătatea Odorheiului Secuiesc

Sursă: Editare proprie pe baza datelor furnizate de inspectoratul școlar a județelor HR, MS și CV

În concluzie putem afirma că în toate cele șase orașe analizate marea majoritate a elevilor din clasa IX sunt înscriși la un liceu teoretic, procentajul cel mai mare fiind la Sighișoara (57%), iar procentajul cel mai mic la Odorheiu Secuiesc (24%). În ceea ce privește Odorheiu Secuiesc, trebuie să menționăm că profilul vocațional este foarte puternic în oraș, rata în celelalte orașe este de nici jumătate față de cea din Odorheiu Secuiesc (cu excepția orașului Târgu Secuiesc). Dacă analizăm în comun rata elevilor de la profilul teoretic și cel vocațional, această rată este foarte similară în cele șase orașe din Ținutul Secuiesc. În Odorheiu Secuiesc, cele patru profile se împart în rată aproape identică; rate aproape identice cu cele din Odorheiu Secuiesc găsim în Târgu Secuiesc și Miercurea Ciuc.

8. ANALIZE ȘI RECOMANDĂRI

Pe baza analizelor prezentate în acest studiu, echipa care a elaborat prezentul studiu a formulat câteva recomandări profesionale referitor la specializările din școlile secundare din Odorheiu Secuiesc. Recomandările se împart în două categorii: pe de o parte sunt recomandări cu caracter general, iar pe de altă parte, aceste recomandări se referă în mod expres la specializările școlilor secundare.

După cum am semnalat deja, acest studiu nu a avut ca scop reglementarea generală a învățământului și formularea unor observații și recomandări privind legea educației naționale. Astfel, recomandările prezentate mai jos se referă strict la domeniile aflate sub competența orașului și a conducerii orașului.

Mai multe recomandări conțin termenul „a planifica”. Noi considerăm că doar soluțiile planificate pot aduce rezultatele scontate. Soluțiile individuale aduc doar rezultate individuale. Trebuie începută planificarea fiecărui segment al învățământului secundar, după care drumul planificat trebuie parcurs în mod consecvent, iar rezultatul scontat nu va întârzia să apară.

8.1 RECOMANDĂRI GENERALE

În general putem afirma că școlile secundare din Odorheiu Secuiesc au încercat să se adapteze schimbărilor economice prin oferta de specializări, astfel nu există o discrepanță majoră între ofertă și cerere. Două probleme majore ale sistemului actual din școlile secundare din Odorheiu Secuiesc sunt rata mică de promovare a examenului de bacalaureat de către elevii din școlile profesionale, respectiv opinia publică nefavorabilă și calitatea slabă a educației din aceste școli. Dacă se dorește o schimbare pozitivă semnificativă în școlile secundare ale orașului, conducerea orașului trebuie să se implice în mod eficient pentru rezolvarea acestor două probleme. O parte a recomandărilor noastre se referă exact la aceste două probleme.

a. Pentru salvarea școlilor din mediul rural și implicit a comunităților rurale, copii din învățământul rural trebuie înscriși în școlile locale (anterior clasei IX).

O tendință crescătoare în prezent este înscrierea copiilor în învățământul preșcolar, învățământul primar și învățământul secundar din Odorheiu Secuiesc de către părinții care au domiciliul în așezările învecinate orașului. Prin această atitudine, aceștia cauzează două

probleme majore: pe de o parte se golesc școlile din mediul rural, deoarece copii din așezările învecinate sunt înscriși în școlile din oraș, iar pe de altă parte copii cu domiciliul în Odorheiu Secuiesc nu mai au loc în școlile de circumscripție (și nu numai), deoarece locurile sunt ocupate de copii provenind din mediul rural.

O recomandare pentru soluționarea fenomenului de mai sus ar fi: în scopul salvării învățământului din mediul rural, respectiv pentru înscrierea copiilor orașeni în școlile de circumscripție se recomandă luarea unei decizii din partea administrației locale din Odorheiu Secuiesc, conform căreia doar copii preșcolari (și din clasele I-VIII) a familiilor care au domiciliul în Odorheiu Secuiesc pot fi înscriși aici, în măsura în care această decizie nu este discriminatorie. Pentru rezolvarea situației se recomandă inițierea unor dezbateri între conducerea orașului Odorheiu Secuiesc și a așezărilor învecinate. Soluții complementare care atenuează decizia de mai sus: în primul rând determinarea ratei elevilor orașeni – rurali în școlile din oraș, în al doilea rând limitarea înscrierii copiilor provenind din mediul rural doar în școlile unde rămân locuri libere, iar în al treilea rând înscrierea în școlile din oraș doar a acelor copii a căror ambii părinți au un loc de muncă în Odorheiu Secuiesc.

Această decizie ar putea avea mai multe consecințe pozitive: pe de o parte școlile din mediul rural nu rămân fără copii, nefiind astfel amenințate de desființarea înceată, pe de altă parte școlile din mediul urban vor avea locuri suficiente pentru elevii din Odorheiu Secuiesc, evitând astfel situația în care părinții își înscriu copii la școală cu 5-6 ani mai repede (pe liste păstrate în sertare).

Se recomandă analizarea posibilității aplicării deciziei de mai sus și în cazul învățământului preșcolar.

Din afirmațiile de mai sus putem trage concluzia că sistemul de învățământ al orașului poate fi planificat și organizat doar împreună cu sistemul de învățământ a așezărilor învecinate. De aceea se recomandă realizarea unui concept integrat de organizare a învățământului în Scaunul Odorhei prin colaborarea conducerii orașului Odorheiu Secuiesc și a așezărilor învecinate.

b. Școlile secundare din oraș trebuie să informeze în mod organizat școlile generale, elevii și părinții acestora referitor la specializările oferite de școlile secundare din oraș și cariera disponibilă pe baza acestor specializări.

Din datele obținute am observat în mod clar faptul că elevii claselor VIII cunosc în foarte mică măsură specializările oferite de școlile secundare a orașului, respectiv dețin foarte puține date privind posibilitățile după absolvirea acestor școli. Acestui fapt se datorează fenomenul conform căreia pe de o parte doar jumătate din elevii din ciclul universitar și-au ales studii conform specializării din liceu, iar pe de altă parte elevii nu preferă deloc specializările școlilor profesionale, atât de căutate pe piața forței de muncă.

Pentru rezolvarea problemei de comunicare de mai sus există mai multe soluții:

- organizarea unui târg școlar bine gândit și pus la punct, care să implice toate părțile interesate, în cadrul căruia se vor prezenta nu doar liceele, ci și posibilitățile de după absolvirea acestora (studii universitare, cunoștințe de specialitate, meserii, etc.);
- invitarea managementului și a specialiștilor întreprinderilor locale la ora de dirigiență;
- organizarea vizitării de către elevii de clasa VII și VIII a sediul întreprinderilor și fabricilor locale;
- consultanță de orientare în formarea profesională pentru fiecare persoană în parte (elev de clasa VIII), pe baza unei evaluări de competențe (de ex. test Thomas), care va fi prezentat și părinților.

c. Realizarea și implementarea unui program de modernizare a infrastructurii școlilor profesionale de către specialiștii administrației locale în colaborare cu conducerea școlii.

Fără modernizarea infrastructurii și a echipamentului din școlile profesionale, creșterea atractivității școlilor profesionale nu este posibilă. Atât timp cât elevii și părinții trăiesc cu impresia conform căreia pregătirea teoretică și practică a elevilor are loc într-un mediu deteriorat, pe utilaje și echipamente vechi de mai multe decenii, nefiind pregătiți pentru locurile de muncă semi sau total automatizate a secolului 21, aceste specializări nu vor ajunge preferința numărul 1.

Acest program de modernizare trebuie inițiat de către unitățile de învățământ, iar administrația locală trebuie să asigure finanțarea internă sau externă pentru implementarea programului.

Fără acest program de modernizare, pregătirea profesională va rămâne în continuare un domeniu de studiu ales de elevii mai slabi, în lipsa altor opțiuni.

d. Desființarea specializărilor paralele în cadrul școlilor secundare prin semnarea unor acorduri de colaborare sau înființarea unor consorții școlare.

În scopul evitării situației în care școlile secundare din oraș pornesc specializări paralele, este absolut necesară o colaborarea în privința specializărilor și a infrastructurii utilizate. Specializările asemănătoare, care necesită echipament similar și cadre didactice cu specializare similară trebuie organizate în cadrul aceeași unități de învățământ. Acolo unde acest lucru nu este posibil, se va lua în considerare înființarea unor consorții școlare, în cadrul cărora instituțiile își păstrează independența, dar colaborarea între acestea are rezultate benefice pentru toate părțile implicate. În implementarea acestui proces administrația locală deține un rol semnificativ.

e. Înființarea învățământului profesional dual în cazul specializărilor din școlile profesionale pentru care antreprenorii locali și-au exprimat intenția de colaborare.

În scopul creșterii prestigiului pregătirii din școlile profesionale este necesară crearea unei colaborări substanțiale cu antreprenorii locali, această colaborare are ca rezultat implicarea a cât mai multor specialiști în activitatea de pregătire profesională, respectiv pregătirea practică a cât mai mulți elevi în cadrul întreprinderilor. Elevul de clasa VIII va fi atras de o anumită meserie dacă are posibilitatea să o cunoască și experimenteze. O meserie nu poate fi învățată sau îndrăgită doar în băncile școlii, în special meseriile care necesită muncă fizică. În acest scop, elevii trebuie implicați în viața reală, unde vor avea posibilitatea să experimenteze avantajele și dezavantajele, sau chiar frumusețea unei meserii. Dar această posibilitate trebuie asigurată anterior înscrierii elevului într-o școală profesională, de aceea este absolut necesară crearea unei colaborări strânse cu antreprenorii locali.

Legea educației naționale oferă în prezent un cadru favorabil acestor colaborări, prin reglementarea condițiilor de implementare a învățământului profesional dual. Iar marea majoritate a antreprenorilor locali (aproape două treimi) și-au exprimat dorința de colaborare în acest sens. De aceea, școlile profesionale locale trebuie să profite de această posibilitate, să o mediatizeze într-o măsură cât mai mare, pornind astfel pe drumul creșterii practicității și a calității formării profesionale.

f. Rețeaua școlilor secundare a orașului trebuie reorganizată cu luarea în considerare și a celorlalte priorități de dezvoltare a orașului

Dezvoltarea învățământului nu poate fi separată de celelalte direcții de dezvoltare a orașului. Învățământul trebuie să sprijine planurile de dezvoltare generală a orașului, deoarece marea majoritate a acestor planuri de dezvoltare sunt pentru oameni, implementate de oameni, care sunt la rândul lor educați și pregătiți în sistemul educațional local.

Sistemul educațional trebuie să deservească în primul rând planurile de dezvoltare economică locală. Fără o economie locală puternică nu există locuri de muncă cu un salariu bun, în lipsa locurilor de muncă oamenii nu-și pot asigura un trai decent, rezultând astfel în emigrarea din oraș. În concluzie, un sistem educațional aflat în strânsă colaborare cu economia locală deține un rol semnificativ în reducerea declinului demografic (de ex. crearea specializării informatică pentru dezvoltarea sectorului IT).

Sistemul educațional – în calitate de cel mai mare beneficiar financiar a administrației locale – trebuie să ia în considerare și planurile de dezvoltare infrastructurală a orașului. Folosirea a anumitor imobile din oraș în scop educațional nu este recomandată în orice caz, planurile de dezvoltare pot conține și utilizarea în alte scopuri a imobile utilizate în scop educațional în prezent. Aceste cazuri trebuie percepute de unitățile de învățământ ca o posibilitate, deoarece relocarea într-un alt imobil poate atrage după sine și implementarea unui număr de dezvoltări educaționale (de ex. relocarea Liceului Tehnologic Eötvös József din clădirea cetății într-o altă clădire).

g. Pentru evaluarea și menținerea calității educației din școlile secundare a orașului, administrația locală (în calitate de întreținător și finanțator) trebuie să participe în mod eficient în implementarea sistem de asigurare a calității prevăzut prin lege sau trebuie să-și construiască un sistem propriu, care să funcționeze în mod eficient.

Așa cum în cadrul învățământului universitar evaluarea calității educației este nu doar acceptată, ci chiar obligatorie, evaluarea calității este obligatorie și în învățământul preuniversitar, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/2005. Conform legislației privind asigurarea calității educației, evaluarea calității educației din unitățile de învățământ preuniversitar are loc în cadrul unor forumuri interne și externe. Forumul intern este o comisie creată în cadrul fiecărei instituții, a căror membrii sunt cadre didactice, reprezentanții sindicatului, a părinților și a elevilor, respectiv câte un membru

a corpului administrației locale. Activitatea acestui corp administrativ trebuie eficientizată și evaluată, respectiv activitatea consiliilor executive a unităților de învățământ, a căror membrii sunt tot reprezentanții corpului administrației locale. Forumul extern este Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), aflată în subordinea Ministerului Educației și Cercetării, având personalitate juridică și propriul buget de venituri și cheltuieli. Această evaluare face parte din sistemul de asigurare a calității, deoarece dacă un anumit domeniu este monitorizat și evaluat, cei care activează în acest domeniu vor încerca să presteze această activitate la un nivel calitativ cât mai bun. În multe cazuri este de ajunsă doar menționarea posibilității efectuării unei evaluări privind calitatea, și nivelul calității crește deja în mod simțitor.

Evaluarea calității activităților desfășurate în domeniul educațional nu este împotriva cadrelor didactice, ci din contră, servește la sprijinirea și dezvoltarea acestora. În cazul în care cadrele didactice iau în serios feedback-ul primit, pot învăța multe din acesta, totodată rezultatele evaluării le arată și direcția în care trebuie să se dezvolte pe viitor.

Administrația locală – în calitate de întreținător și finanțator - deține un rol cheie în crearea unui asemenea sistem de învățământ. Administrația locală trebuie să inițieze crearea și implementarea unui asemenea sistem în sistemul de învățământ local. În crearea sistemului trebuie implicată și conducerea unităților de învățământ, iar implementarea sistemului trebuie efectuată în mod foarte serios.

Ca urmare a rezultatelor procesului de evaluare a calității educației, cadrele didactice care au o performanță slabă în mod repetat vor putea beneficia de un curs de formare continuă, în timp ce cadrele didactice care au o performanță excepțională în mod repetat vor putea fi recompensate pe plan local – încurajând astfel creșterea calității în sistemul educațional.

h. Crearea unui program de formare/reconversie profesională pentru cadrele didactice din școlile secundare locale, care poate fi finanțat printr-un fond de burse educațional local

Multe cadre didactice din școlile secundare activează în domeniul educației de mai mulți ani sau decenii. Mai ales în cazul materiilor tehnice, dezvoltarea tehnologiei este atât de rapidă încât este aproape imposibil de ținut pasul, astfel, fiind ușor de înțeles, majoritatea cadrelor

didactice din școlile secundare sunt depășite de progresul tehnologic. Însă elevii trebuie pregătiți exact pentru acest mod de viață definit de tehnologiile existente.

Având în vedere că atât administrația locală, cât și anumite școli și Uniunea Pedagogilor Maghiari din România are o relație excepțională cu țara mamă și cu unitățile de învățământ de acolo, se recomandă sistematizarea cursurilor de formare continuă destinate cadrelor didactice din școlile secundare. Aici administrația locală deține un rol cheie, deoarece aceasta trebuie să solicite, respectiv să organizeze aceste cursuri de formare continuă.

Se recomandă crearea de către administrația locală a unui sistem de burse prin care să fie încurajate financiar și profesional cadrele didactice cu o performanță excepțională.

i. Mediatizarea în oraș a specializărilor teoretice

Având în vedere rezultatele slabe de promovare la examenul de bacalaureat a școlilor secundare din așezările învecinate Odorheiului Secuiesc, recomandăm luarea în considerare a posibilității ca secțiile teoretice cu materii obligatorii la examenul de bacalaureat să fie lăsate în grija școlilor secundare din oraș cu rezultate bune de promovare, iar în școlile secundare din mediul rural să se introducă mai mult specializările școlilor profesionale, care să deservească economia locală.

j. Regulament școlar la nivel de oraș

Administrația locală să solicite fiecărei școli secundare realizarea unui Regulament de Organizare și Funcționare strict și consecvent, la nivelul orașului, care să conțină obligativitatea prezenței la ore, utilizarea uniformei școlare, utilizarea telefonului mobil, etc., care să satisfacă cerințele în acest sens al orașului; iar administrația locală să solicite și să monitorizeze implementarea acestui regulament.

k. Prioritatea învățării limbii române și engleze

Antreprenorii locali consideră că pe lângă cunoștințele de specialitate este importantă și cunoașterea limbii române și engleze, deoarece fără cunoașterea acestor limbi nu este posibilă activarea pe piața națională sau internațională. De aceea, școlile secundare trebuie să acorde o importanță sporită predării acestor limbi, pe de o parte prin predarea la un nivel adecvat a materiei școlare, iar pe de altă parte prin organizarea unor cursuri opționale în afara programei școlare.

l. Crearea unui grup de lucru educațional, sub coordonarea departamentului competent a administrației locale

Acest grup de lucru s-ar întruni la ședințe în mod regulat, rolul ei fiind coordonarea, consilierea și rezolvarea conflictelor, stabilirea bugetului, formularea unor recomandări privind modernizarea imobilelor și a atelierelor, pregătirea etapelor decisive, păstrarea contactului cu antreprenorii, reprezentanții administrației locale, civilii și inspectoratul școlar.

m. Înființarea unui Centru IT de Educare – Cercetare - Dezvoltare prin colaborarea școlilor secundare locale, a Parcului IT și al unei unități de învățământ superior din domeniul IT

Deoarece prioritățile de dezvoltare a orașului includ un sector IT, ar fi indicată și crearea unui fundal educațional care să deservească acest sector. În acest scop se recomandă pe de o parte acordarea unei atenții sporite predării informaticii în școlile secundare, iar pe de altă parte aducerea în oraș al un institut de învățământ superior din domeniul informaticii (Centrul de Învățământ Superior MÜTF, Sapientia EMTE, Universitatea de Științe Babeș-Bolyai), totodată crearea unui Centru IT integrat de Educare – Cercetare - Dezvoltare prin colaborarea a două centre de pregătire informatică și a întreprinderilor din domeniul informaticii din Parcul IT.

În scopul pregătirii forței de muncă care să deservească sectorul IT se recomandă organizarea unui program de reconversie IT, chiar și în cadrul unui centru de formare adulți.

n. Coordinarea la nivel județean a claselor cu profil de arte

Datorită caracterului individual, educația de arte plastice necesită un număr mai mare de cadre didactice și săli de predare. Din acest motiv, acest profil necesită resurse umane și un buget mai mare față de profilele teoretice tradiționale. Numărul cadrelor didactice împărțite pe județ poate fi influențat în mod negativ de către cele șase clase cu profilul de arte plastice din județ, cu acest număr de clase județul Harghita se situează pe primul loc în listele naționale. Deoarece la nivel național există tendința de a reduce numărul liceelor de artă la unul pe județ, se recomandă coordonarea la nivel județean a funcționării liceelor de artă, conform căreia numărul de șase clase actuale să fie reduse la două sau trei. Acest număr de clase poate fi eventual împărțit între cele două instituții de acest tip din județ: Liceul de Artă Dr. Palló Imre și Liceul de Artă Nagy István.

8.2 ANALIZE ȘI RECOMANDĂRI REFERITOR LA STRUCTURA CLASELOR DIN ȘCOLILE SECUNDARE DIN ODORHEIU SECUIESC, RESPECTIV PROFILELE ACESTORA

Scopul principal al acestui studiu este obținerea, prelucrarea și analizarea datelor privind educația din școlile secundare din orașul Odorheiu Secuiesc, respectiv formularea unor recomandări privind dezvoltarea acestora pe viitor. În cele ce urmează, vom prezenta aceste analize și recomandări.

1. Analiza privind profilul educațional

Recomandările privind structura educațională din școlile secundare al orașului Odorheiu Secuiesc pot fi formulate în relație cu structura actuală a educației. Se recomandă regândirea structurii actuale a școlilor secundare conform nevoilor elevilor, a părinților și a antreprenorilor. În acest scop am analizat cele patru structuri de mai sus, în primul rând din punctul de vedere a profilelor claselor din școlile secundare.

În ceea ce privește profilele din clasele IX-XII care corespund nivelului 3 ISCED, cele patru forme educaționale se regăsesc în mod foarte echilibrat în oferta educațională a școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc. Numărul locurilor la liceele teoretice, vocaționale, tehnologice și școala profesională este aproape identic, doar numărul locurilor din școlile profesionale depășește cu 4% numărul locurilor din celelalte profile (figura nr. 12).

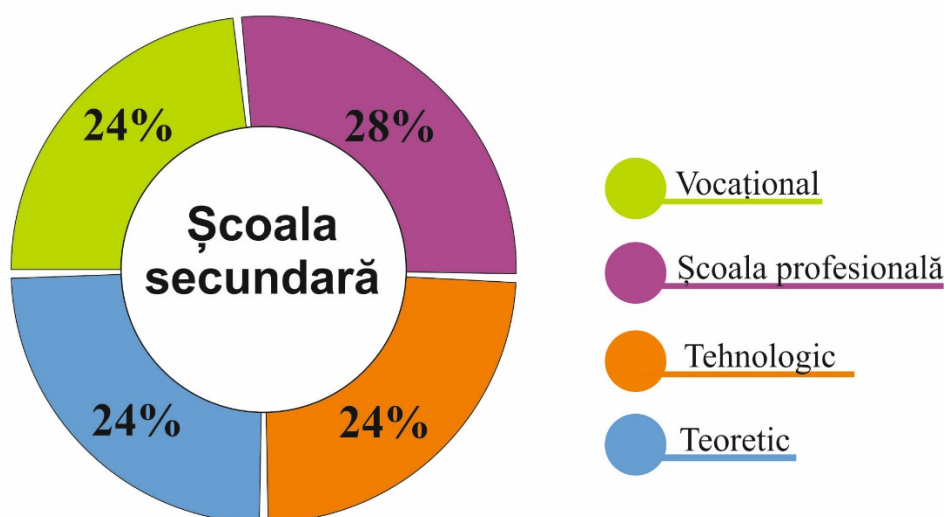

Figura nr. 12: Structura profilelor claselor din școlile secundare din Odorheiu Secuiesc pe anul școlar 2017–2018

Sursa: Editare proprie pe baza datelor obținute

b. Rezultatele sondajului desfășurat în cadrul elevilor de clasa VIII din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate privind intenția elevilor de a-și continua studiile în învățământul secundar

În ciuda faptului că marea majoritate a elevilor de clasa VIII încă nu are planuri concrete privind intențiile de viitor, noi considerăm că este totuși important să acordăm atenție modului în care această generație își închipuie viitorul, respectiv care este tipul unității de învățământ în care doresc să-și continue studiile. Sondajul efectuat în cadrul elevilor de clasa VIII arată că numărul elevilor care ar dori să-și continue studiile într-un liceu teoretic este mult mai mare decât numărul actual de locuri existente în acest tip de unități de învățământ în Odorheiu Secuiesc. Ca urmare, numărul elevilor care doresc să-și continue studiile în celelalte tipuri de unități de învățământ este cu mult sub rata ofertei actuale, cea mai mare discrepanță între cerere și ofertă se regăsește în cazul profilului teoretic (+25%) și la școala profesională (–16%) (figura nr. 13).

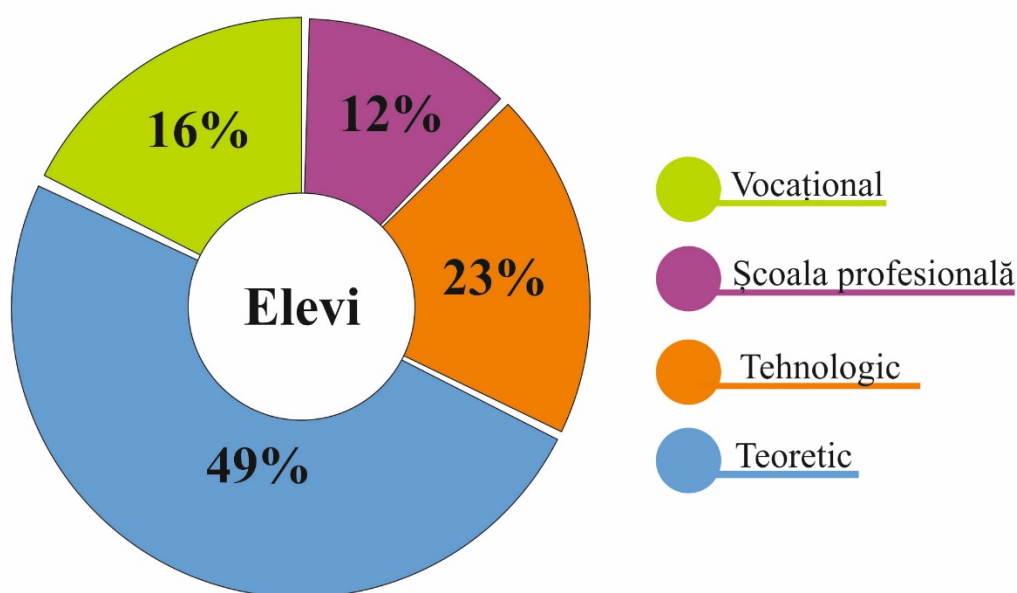
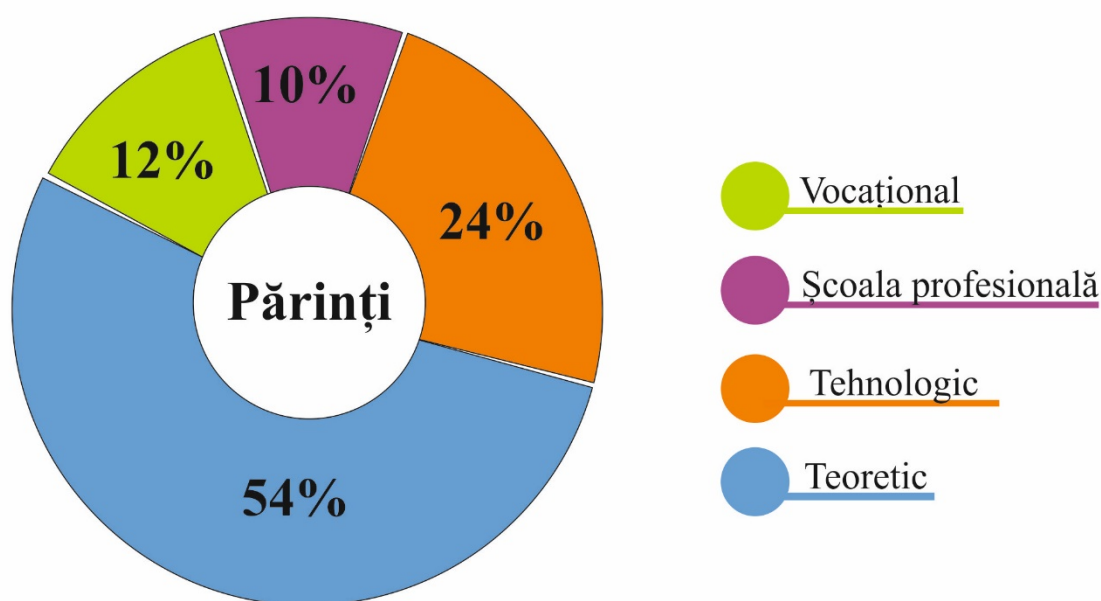

Figura nr. 13: Preferințele elevilor de clasa VIII din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate privind profilul de studiu într-o școală secundară
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor completate

c. Rezultatele sondajului desfășurat în cadrul părinților din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate, cu copii în clasa VIII, privind preferințelor acestora referitor la continuarea studiilor copilului într-o școală secundară

Din datele obținute rezultă în mod clar faptul că cea mai mare influență asupra elevului de clasa VIII privind orientarea către o școală secundară o are părintele. Ținând cont de acest lucru, pe baza chestionarelor completate de către părinții copiilor din clasa VIII, am întocmit o structură

a profilelor claselor din școlile secundare, conform preferințelor părinților. Din această structură reiese faptul că rata părinților care doresc ca copilul să-și continue studiile la un profil teoretic este mult mai mare decât numărul actual de locuri existente în acest tip de unități de învățământ din Odorheiu Secuiesc. Totodată, numărul părinților care și-ar înscrie copilul la un profil tehnic corespunde numărului de locuri actuale oferite de acest tip de învățământ. Preponderența profilului teoretic este în detrimentul profilului vocațional sau a școlii profesionale, cea mai mare discrepanță între cerere și ofertă în acest caz se înregistrează la profilul teoretic și la școala profesională (figura nr. 14).

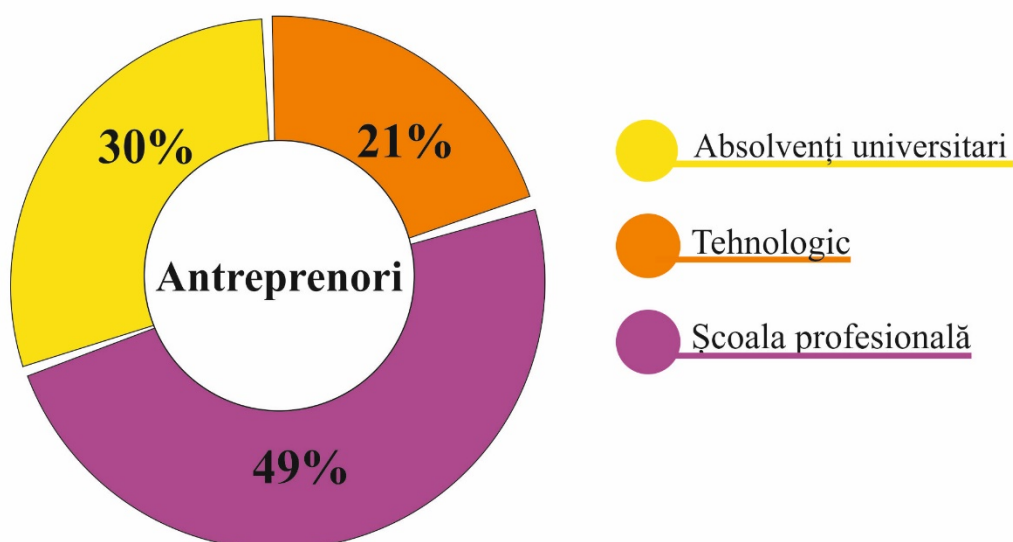

*Figura nr. 14: Preferințele părinților din Odorheiu Secuiesc sau așezările învecinate, cu copii de clasa VIII, privind continuarea studiilor acestora într-un anumit profil
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor completate*

d. Nevoile antreprenorilor din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate privind piața forței de muncă

Nevoile antreprenorilor nu pot fi clasificate în mod similar cu cel de mai sus, deoarece sectorul antreprenorial nu necesită neapărat forță de muncă cu studii la profilul teoretic sau vocațional. Nevoile antreprenorilor privind forța de muncă nouă au fost clasificate în modul următor: absolvenți universitari, absolvenți ai unui liceu tehnologic, respectiv absolvenți a unei școli profesionale. Dacă comparăm preferințele antreprenorilor cu oferta educațională actuală, concluzia la care ajungem este că oferta educațională actuală ar putea deservei cerințele sectorului antreprenorial în condițiile în care ar crește numărul locurilor din școlile profesionale

cu 21% (Figura nr.15), deoarece întreprinderile locale au mare nevoie de muncitori calificați. În scopul efectuării acestei comparații, am asociat profilul teoretic cu nevoile sectorului antreprenorial privind studiile superioare. Discrepanța dintre cerere și ofertă crește în mod evident în cazul specializărilor existente.

*Figura nr. 15: Nevoile antreprenorilor din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate privind profilul claselor a forței de muncă
Sursă: Editare proprie pe baza chestionarelor completate*

2. Analiza conform specializării

În cele ce urmează vom analiza specializările disponibile în cadrul profilelor, comparând locurile existente în prezent în cadrul anumitor specializări cu cerințele elevilor, părinților și a antreprenorilor.

a. Analiza cererii și ofertei în cadrul profilului teoretic

Dacă analizăm rata locurilor existente în prezent în liceele teoretice în cadrul întregii structuri educaționale, constatăm că aceasta este cu mult în urmă față de așteptările elevilor și a părinților. În cele ce urmează am analizat în ce măsură se formează așteptări din partea elevilor și a părinților (în acest caz așteptările antreprenorilor nu sunt semnificative) privind anumite specializări din cadrul profilului teoretic.

Din răspunsurile elevilor de clasa VIII și a părinților acestora putem constata că în cadrul ofertei profilului teoretic cea mai mare cerere este pentru filologie: rata elevilor care ar alege

continuarea studiilor la profilul filologic, respectiv a părinților care ar recomanda copiilor lor acest profil este de patru ori mai mare decât oferta actuală existentă în unitățile de învățământ din oraș. Și la profilul matematică-fizică s-ar înscrie de aproape două ori mai mulți elevi, respectiv ar alege această direcție de două ori mai mulți părinți, decât oferta actuală existentă în unitățile de învățământ din oraș. Totodată – deși în măsură mai mică - și la specializarea științe ale naturii s-ar înscrie mai mulți elevi față de oferta locurilor existente în prezent (vezi figura nr. 16). Acestea fiind spuse, per total, elevii actuali de clasa VIII ar alege în proporția cea mai mare specializarea științe ale naturii.

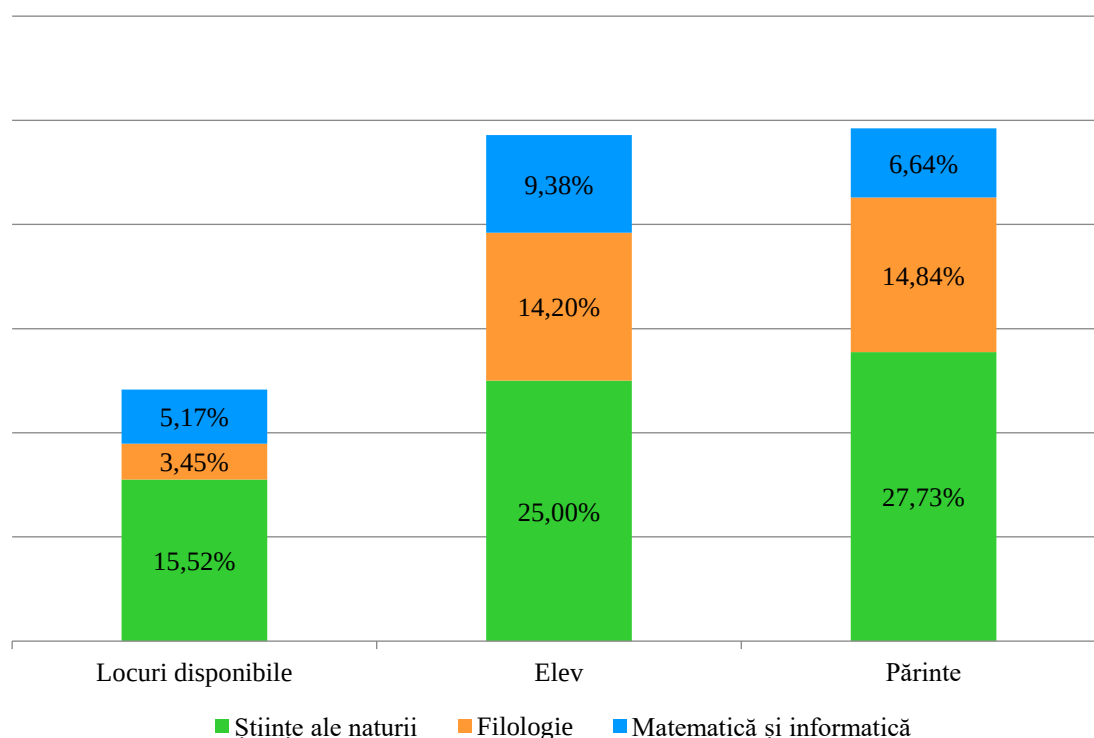

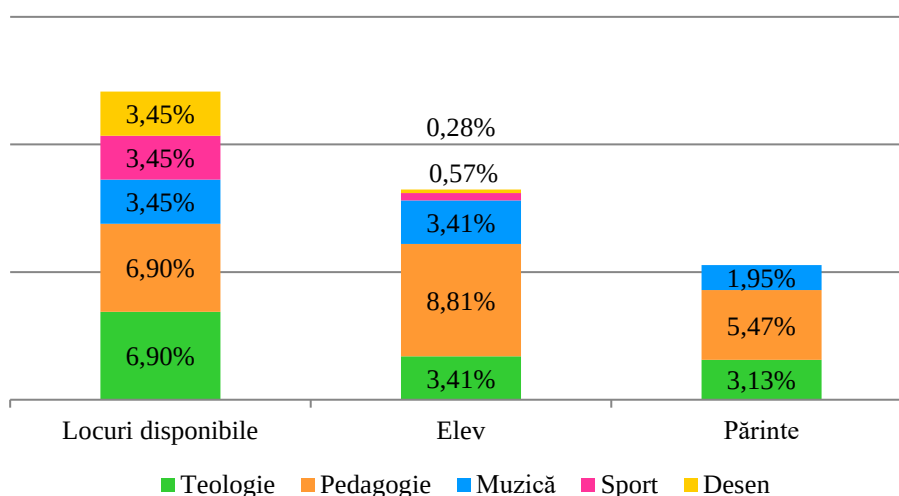
Figura nr. 16: Oferta profilului teoretic și cerea existentă pentru aceste specializări în Odorheiu Secuiesc

Sursă: Editare proprie pe baza fișelor de date și a chestionarelor completate

b. Cerere și ofertă în cadrul profilului vocațional

Atât în preferințele elevilor, cât și a părinților profilul vocațional apare în proporție mai mică, față de oferta actuală. Dacă analizăm structura acestora din punct de vedere a ofertei de specializare, constatăm că doar în cazul profilului pedagogic există o cerere mult mai mare din partea elevilor și a părinților față de oferta actuală existentă în unitățile de învățământ din oraș. Oferta locurilor existente la specializarea muzică corespunde cererilor elevilor, dar la specializarea teologie, sport și arte plastice elevii s-ar înscrie, respectiv părinții ar recomanda

înscrierea în procent mai mic față de oferta actuală existentă în unitățile de învățământ din oraș (vezi figura nr. 17).

*Figura nr. 17: Cererea și oferta de specializări la profilul vocațional în Odorheiu Secuiesc
Sursă: Editare proprie pe baza fișelor de date și a chestionarelor completate*

c. Cerere și ofertă în liceele tehnologice

În cazul ofertei de specializare la liceele tehnologice, cererea formulată de elevi și părinți corespunde ofertei existente. Și nevoile sectorului economic privind forță de muncă cu studii tehnologice corespunde ofertei existente de pe piață. Dacă analizăm structura specializărilor din liceele tehnologice, constatăm următoarele (figura nr. 18):

- În cazul specializării turism, atât oferta, cât și preferințele elevilor și a părinților, respectiv cererea din partea sectorului economic corespund într-o oarecare măsură.
- În cazul specializării tehnician electrician auto există o cerere de două ori mai mare din partea elevilor față de oferta educațională existentă și față de cererea din partea sectorului economic.
- Școlile oferă specializarea mecatronică, iar cererea din partea sectorului economic este mare în privința absolvenților acestui domeniu, dar părinții și elevii acordă acestei specializări o importanță mică.
- Una dintre cele mai mari căutate specializări de către antreprenorilor este operatorul CNC, iar această specializare există în oferta actuală a liceelor tehnologice din Odorheiu Secuiesc. Însă această specializare aproape că nici nu apare în preferințele elevilor și a părinților.

- Nu există deloc cerere din partea sectorului economic pentru absolvenții specializării coafură, lucru de care și părinții sunt conștienți, având în vedere că nici ei nu au marcat această specializare printre preferințele lor. Această specializare însă există în oferta școlilor, iar elevii au marcat-o ca fiind o posibilă preferință de continuare a studiilor.
- Specializările liceelor tehnologice pentru care există o cerere reală din partea angajatorilor, dar care nu există în oferta de specializări actuală a liceelor tehnologice sunt: electrician, operator mase plastice și tipograf.

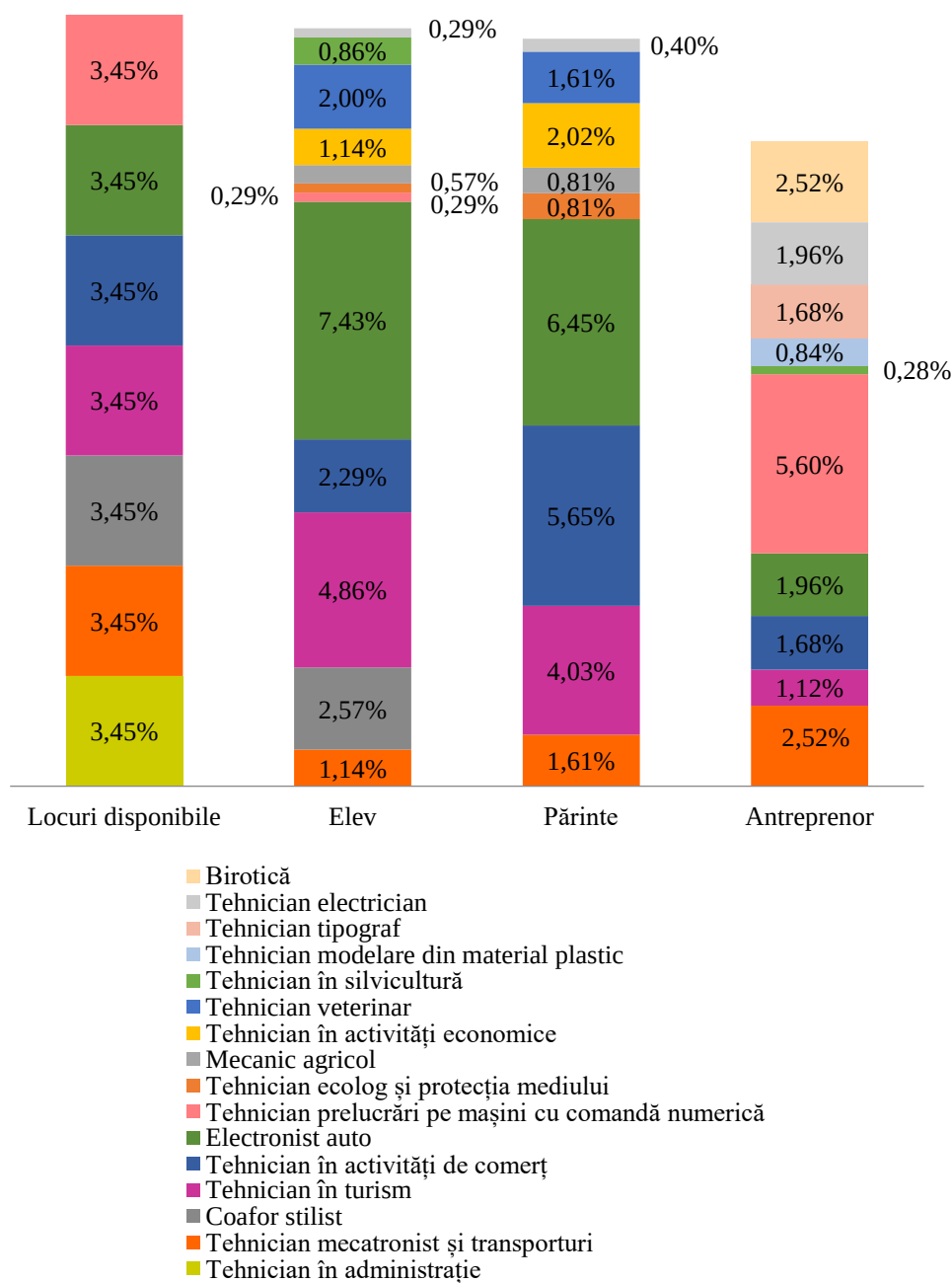

Figura nr. 18: Ofertă și cerere privind specializările oferite în liceele tehnologice din Odorheiu Secuiesc

Sursă: Editare proprie pe baza fișelor de date și a chestionarelor completate

d. Cerere și ofertă de specializări în școlile profesionale

În cazul școlilor profesionale am observat că pe de o parte există o cerere mult mai mică din partea elevilor și a părinților pentru educația de acest tip față de locurile existente în acest tip

de unități de învățământ din oraș, iar pe de altă parte cererea pentru absolvenții școlilor profesionale din partea sectorului economic este mult mai mare și diversificată față de locurile existente în acest tip de unități de învățământ. Asta înseamnă că unitățile de învățământ deocamdată nu realizează sau nu sunt capabile să reacționeze la cererile venite din partea sectorului economic, totodată elevii și părinții nu găsesc deloc atrăgător stilul de viață asigurat de acest tip de specializări.

Dacă analizăm oferta și cererea actuală de specializări, constatăm că există câteva meserii în cazul cărora oferta și cererea de specializare este în proporție egală, cum ar fi: lucrător comercial, chelner, tinichigiu și vopsitor auto, dulgher-tâmplar-parchetar și tâmplar. Sunt însă anumite specializări în cazul cărora există ofertă din partea unităților de învățământ și cerere din partea angajatorilor, dar elevii și părinții nu preferă aceste meserii, cum ar fi: brutar-cofetar, muncitor în industria confecțiilor, frezor-rabotor-mortezor și grădinar. Nu în ultimul rând există meserii care sunt foarte căutate de către angajatori, însă acestea nu apar în oferta școlilor profesionale, cum ar fi: instalator apă-gaz, bucătar, muncitor în industria construcțiilor, magazioner sau șofer (figura nr. 19).

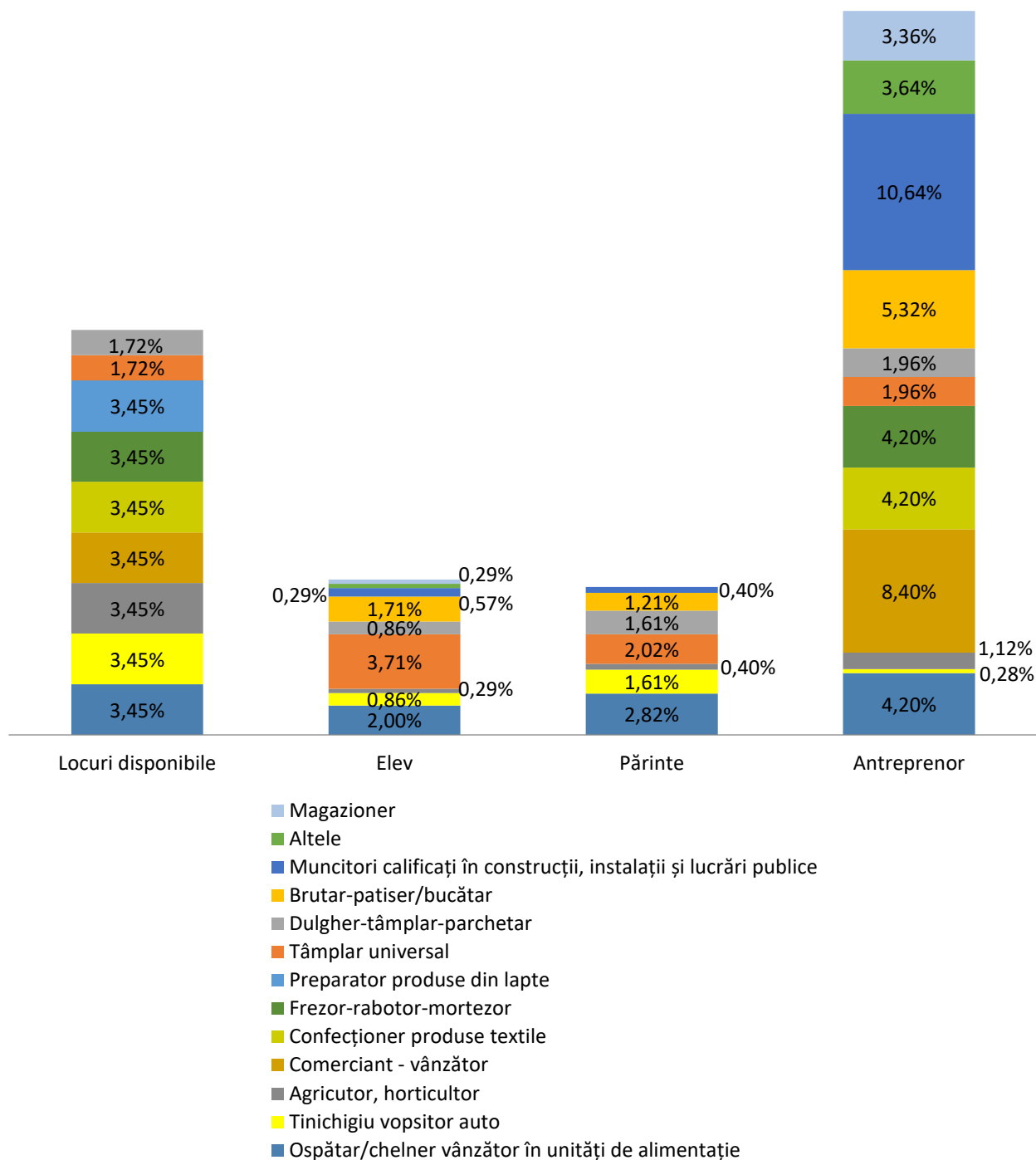

Figura nr. 19: Ofertă și cerere privind specializările oferite în școlile profesionale din Odorheiu Secuiesc
Sursă: Editare proprie pe baza fișelor de date și a chestionarelor completate

3. Recomandări în privința rețelei școlilor secundare, profilului și a specializărilor claselor

În cele ce urmează vom încerca să formulăm câteva recomandări pe baza datelor colectate în cadrul acestui sondaj în privința profilelor și a specializărilor oferite în unitățile de învățământ din Odorheiu Secuiesc. Recomandările au la bază următoarele rezultate de cercetare:

- Infrastructura educațională aflată la dispoziție,
- Baza de cadre didactice aflată la dispoziție,
- Intenția de continuare a studiilor a elevilor de clasa VIII din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate,
- Preferințele părinților cu copii în clasa VIII din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate referitor la continuarea studiilor,
- Cererea de forță de muncă a angajatorilor din Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate,
- Soluțiile în acest sens a orașelor învecinate din Ținutul Secuiesc,
- Relația dintre specializarea din liceu și profilul ales pentru continuarea studiilor.

A. Nu recomandăm reducerea numărului de clase teoretice, considerăm că este necesară păstrarea la nivelul actual a numărului de clase

Rata claselor teoretice constituie 24% din oferta actuală a școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc, deși un procent de 49% a elevilor, 54% a părinților și 30% a sectorului economic ar prefera absolvirea acestui tip de studiu. Dacă analizăm cifrele din așezările învecinate, constatăm că față de rata de 24% a claselor teoretice din Odorheiu Secuiesc, această rată este de 38% în Sfântu Gheorghe, 33% în Miercurea Ciuc, 40% în Gheorgheni, 32% în Târgu Secuiesc și 57% în Sighișoara.

Bineînțeles, această imagine este nuanțată de faptul că în orașele menționate mai sus elevii care frecventează o unitate de învățământ vocațională alcătuiesc o rată semnificativ mai mică. Însă dacă analizăm rata în comun a elevilor care frecventează o unitate de învățământ teoretică și vocațională, constatăm că Odorheiu Secuiesc nu se evidențiază nici aici: 49% în Odorheiu Secuiesc, 48% în Sfântu Gheorghe, 44% în Miercurea Ciuc, 44% în Gheorgheni, 51% în Târgu Secuiesc și 61% în Sighișoara.

B. Recomandăm introducerea specializării științe sociale în cadrul profilului teoretic, respectiv creșterea numărului de locuri existente la specializarea matematică-informatică, chiar și în detrimentul specializării științe ale naturii.

Cererea atât din partea elevilor, cât și a părinților privind specializarea matematică-informatică este mult mai mare (aproape dublă) față de numărul de locuri existente la aceste specializări.

Totodată, dacă analizăm direcția de dezvoltare economică, constatăm în mod evident faptul că sectorul cu cel mai mare potențial de dezvoltare este sectorul IT, acesta va absorbi cea mai mare forță de muncă pe viitor – toate aceste date arată necesitatea dezvoltării profilului informatic. Această dezvoltare corespunde și strategiei de dezvoltare urbană, în care sectorul IT deține un rol major. Au fost deja făcuți primii pași în această direcție, deoarece conducerea orașului dorește valorificarea incubatorului de afaceri în cadrul unui proiect IT complex – iar pentru implementarea acestei idei este necesară și reacția unităților de învățământ din oraș.

Dacă analizăm structura profilului teoretic din așezărilor învecinate, constatăm că în fiecare oraș - cu excepția orașului Târgu Secuiesc – există un număr de locuri mai mare la specializarea matematică-informatică față de numărul locurilor din Odorheiu Secuiesc. Dar să lăsăm cifrele să vorbească: 42 de locuri în Odorheiu Secuiesc, 85 de locuri în Sfântu Gheorghe, 84 de locuri în Miercurea Ciuc, 55 de locuri în Gheorgheni, 28 de locuri în Târgu Secuiesc și 76 de locuri în Sighișoara.

Dacă analizăm rolul acestor specializări în continuarea studiilor constatăm că în vreme ce marea majoritate a absolvenților claselor matematică-informatică își continuă studiile la un profil corespunzător specializării (69%) sau intenționează să-și continue studiile la un profil corespunzător specializării (70%), în cazul claselor cu specializarea științe ale naturii, mai puțin de jumătate a elevilor își continuă (38%) sau dorește să-și continue studiile (44%) la un profil corespunzător specializării. Pe baza acestor rezultate ajungem la concluzia că un număr mare de locuri la specializarea științe ale naturii nu ajută elevii la continuarea studiilor.

C. În ceea ce privește profilul teoretic, relația celor două școli confesionale ar trebui să fie caracterizată de o colaborare competitivă (chiar și într-un format de instituție – de ex. consorțiu)

Anterior formării claselor din învățământul secundar – cu colaborarea administrației locale – se recomandă ca conducerea a celor două unități de învățământ să colaboreze referitor la specializările oferite. Specializările alese de către cele două unități de învățământ trebuie să ajute elevul în viitoarea carieră și interesele unității de învățământ, dar și să ia în considerare strategia de dezvoltare a orașului (vezi relația dintre profilul informatică și dezvoltarea domeniului IT).

D. În cazul profilului vocațional – unde vorbim de profesii – recomandăm consolidarea specializării pedagogie și regândirea programei școlare în privința specializării teologie (orientarea spre profilul filologie) sau chiar reducerea numărului de locuri existente.

Dacă analizăm preferințele privind profilul vocațional atât din punctul de vedere a elevilor, cât și a părinților, putem să constatăm faptul că rata acestor preferințe este mult sub oferta actuală a școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc: rata claselor vocaționale este de 24%, rata de preferință a elevilor este de 16%, iar rata de preferință a părinților este de 12%. Această preferință mai mică însă nu se împarte în mod egal între specializări, astfel față de numărul de locuri din oferta actuale în specializarea teologie cererea din partea elevilor și părinților este de doar jumătate, în timp ce aceștia ar alege în procent mult mai mare specializarea pedagogică.

Dacă analizăm structura educațională a orașelor învecinate, constatăm că cea mai mare rată a profilului vocațional este în Odorheiu Secuiesc (25%), în timp ce, cu excepția orașului Târgu Secuiesc, în celelalte orașe această rată este în jur de 10%. Totodată, constatăm și faptul că în cadrul acestui tip de educație, cele mai multe locuri în specializarea teologică sunt în unitățile de învățământ din Odorheiu Secuiesc. În cifre: 58 de locuri în Odorheiu Secuiesc, 28 de locuri în Sfântu Gheorghe, 28 de locuri în Miercurea Ciuc, 17 locuri în Gheorgheni, 52 de locuri în Târgu Secuiesc și 0 locuri în Sighișoara.

Dacă analizăm rolul acestor specializări în încurajarea elevilor la continuarea studiilor, constatăm că în cazul profilului vocațional, acesta deține un rol foarte decisiv privind direcția în care elevul își continuă studiile, doar specializarea teologie constituind o

excepție – majoritatea absolvenților nu își continuă studiile într-un profil corespunzător specializării.

Pentru ca absolvenții claselor cu specializarea teologie să dobândească cunoștințe necesare la continuarea studiilor, se recomandă regândirea programei școlare din educația teologică, eventual orientarea într-o altă direcție (de ex. filologie), sau în ultimul caz, reducerea numărului de locuri existente în această specializare.

Totodată, clasele de teologie ar trebui să deservească și anumite sarcini sociale prin absorbirea în acest tip de învățământ a copiilor talentați, care provin din familii defavorizate.

E. Recomandăm ca conducerea orașului să trateze cu prioritate profilul pedagogic (formare educator, învățător, profesor), dezvoltând și organizând astfel fundalul instituțional care deservește acest profil

Importanța profilului pedagogic este susținută de mai mulți factori:

- Garanția succesului națiunii noastre sunt cadrele didactice bine pregătite și dedicate profesiei lor – cadrele didactice din Ținutul Secuiesc sunt tot mai în vârstă, iar calitatea educației este tot mai slabă (a rezultat din dezbaterile desfășurate cu un focus grup);
- Profilul pedagogic este cel mai popular din profilul vocațional (formator de profesii) atât în cadrul elevilor, cât și a părinților – atracția tinerilor pentru această profesie trebuie exploatată;
- Profilul pedagogic are o tradiție veche în Odorheiu Secuiesc – exploatând această tradiție, orașul poate fi transformat din nou în centru educațional;
- Profilul pedagogic este tratat cu prioritate peste tot (de la București până la Bruxelles), fiind astfel mai facilă obținerea unor surse externe pentru dezvoltarea acestui domeniu;
- Orașul deține și un institut pedagogic universitar: secția Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației din cadrul Universității Babeș-Bolyai, care este o posibilitate atrăgătoare de continuare a studiilor și care poate constitui și un model de carieră pentru elevii care aleg un liceu cu profil pedagogic.

Având în vedere cele menționate mai sus, se recomandă ca conducerea orașului să înceapă dezvoltarea sistematică a acestei forme de învățământ prin încredințarea conducerii Liceului Pedagogic Benedek Elek, care deține și în prezent acest profil, cu întocmirea unui plan complex de dezvoltare instituțională, iar acest plan va face referire atât la dezvoltarea infrastructurii și a echipamentului, cât și la cadrele didactice; va acoperi și problemele organizaționale, va include și un capitol privind comunicarea, în care se va detalia modul în care școala va încerca popularizarea și mediatizarea acestui profil, respectiv va dezbate în detaliu colaborarea cu facultatea Universității Babeș-Bolyai localizată în Odorheiu Secuiesc, consolidând și în acest mod posibilitățile de continuare a studiilor după absolvirea acestui profil, totodată va stabili sumele necesare acestei dezvoltări, menționând eventualele surse interne și externe.

În cazul dezvoltării profilului pedagogic, se recomandă stabilirea unui termen limită pentru eforturile aduse în acest sens: în cinci ani Odorheiu Secuiesc va deveni centrul educațional pedagogic al Ținutului Secuiesc.

În scopul optimizării dezvoltărilor infrastructurale se recomandă luarea în considerare a unei colaborări de tip consorțiu cu Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely. Totodată, se va dezbate în detaliu și colaborarea cu facultatea din Odorheiu Secuiesc a Universității Babeș-Bolyai, consolidând astfel posibilitatea de continuare a studiilor oferită de acest profil.

F. Prin alegerea unui domeniu specific, liceele tehnologice se vor autodefini pe piața educațională

În lipsa specializărilor de mai sus, secțiile conexe din diferite școli vor necesita dezvoltări infrastructurale paralele, iar având în vedere resursele reduse, aceste dezvoltări vor fi greu de implementat.

Alegerea unui profil specific fiecărei școli secundare este importantă din mai multe motive. Pe de o parte, pe baza acestuia se poate realiza un plan de dezvoltare infrastructural pentru fiecare unitate în parte, infrastructură care va deservei educația în cadrul nu numai unei anumite secții, ci în mai multe secții conexe. Pe de altă parte, conform profilului ales se va alcătui o bază a cadrelor didactice, în cadrul căreia profesorii vor putea predă în mai multe

secții conexe, astfel profesorii vor avea și numărul necesar de ore conform studiilor absolvite.

Specializarea recomandată pentru școlile secundare din Odorheiu Secuiesc:

I. Liceul Tehnologic Kós Károly

Se recomandă creșterea ratei de pregătire tehnologică în structura școlii față de pregătirea profesională. Pregătirea profesională se va organiza doar în situația în care aceasta completează educația tehnologică. Domeniile de specializare acoperite: industria serviciilor, economia, turismul, domeniul hotelier și al restaurantelor, alimentație publică.

Specializări recomandate:

- a. Specializări în liceele tehnologice: tehnician economist, tehnician administrativ, tehnician în organizare evenimente, specialist în reclamă și marketing, informatician – programator, coafură – cosmetică.
- b. Specializări în școlile profesionale: lucrător comercial, bucătar - chelner

II. Liceul Tehnologic Eötvös József

Se recomandă creșterea ratei de pregătire profesională în structura școlii față de pregătirea tehnologică.

Specializările acoperite: agricultură, creșterea animalelor, inginerie, mecanică auto, industria alimentară, industria procesării alimentelor, protecția mediului.

Specializări recomandate:

- a. Specializări din liceele tehnologice: tehnician veterinar, mecatronică-transport, tehnician electrician, protecția mediului și ecologie, tehnician în industria alimentelor
- b. Specializări din școlile profesionale: grădinar, mecanic auto – inginer agronom, operator procesare lapte, cofetar – brutar

III. Colegiul Tehnic Bányai János

Se recomandă creșterea ratei de pregătire profesională în structura școlii față de pregătirea tehnologică.

Specializările acoperite: industria prelucrării metalelor, industria prelucrării lemnului, industria ușoară, construcții, silvicultură, sport.

Specializări recomandate:

- a. Specializări din liceele tehnologice: operator CNC, tipograf, electrician, operator calculatoare, tehnician silvicultură și exploatare forestieră, sport
- b. Specializări din școlile profesionale: frezor-rabotor-mortezor, dulgher-tâmplar, confecții, zidar, sudor, instalator apă-gaz

În scopul asigurării condițiilor infrastructurale și a altor condiții materiale necesare specializărilor de mai sus, fiecare unitate de învățământ va realiza un plan de dezvoltare infrastructurală pentru mai mulți ani, iar după coroborarea și acceptarea acestui plan de către administrația locală, acesta poate fi implementat.

G. Cele mai multe întrebări apar în cazul pregătirii din liceele tehnologice

Motivul este faptul că pe de o parte rata de promovare a examenului de bacalaureat este foarte mic, astfel majoritatea elevilor nu își pot continua studiile, nici nu obțin cunoștințe profesionale practice. Pe de altă parte, cererea de pe piața forței de muncă pentru absolvenții acestor licee este sub rata atât a ofertei actuale din sistemul educațional, cât și a preferințelor elevilor și a părinților.

Luând în considerare cele de mai sus, se recomandă reducerea paletelor acestor specializări, iar în paralel creșterea semnificativă a calității educației. Absolvenții specializărilor existente în oferta liceelor tehnologice trebuie să deservească în mod eficient economia locală, iar pe de altă parte trebuie să asigure baza intelectualilor profesioniști din cadrul universităților tehnologice.

Și în cazul acestui tip de educație se recomandă stabilirea unor obiective pentru unitățile de învățământ preuniversitar: organizarea și mediatizarea claselor de acest tip cu scopul ca

în decurs de cinci ani procentul de promovare la examenul de bacalaureat în cazul absolvenților liceelor tehnologice să nu rămână în urmă cu mai mult de 10% față de rata de promovare a examenului de bacalaureat în cazul absolvenților liceelor teoretice (eventual stabilirea unui alt indicator, care să crească nivelul de eficiență al acestui tip de educație).

H. În cazul liceelor tehnologice recomandăm o colaborare mult mai strânsă și o comunicare mult mai eficientă și directă între actorii principali, adică între școlile secundare, elevii de clasa VII-VIII și părinții acestora, respectiv antreprenorii locali.

Conform evaluărilor efectuate putem concluziona că, exceptând câteva specializări, specializările actuale existente în programa liceelor profesionale sunt în adaptate la cerințele de pe piața forței de muncă, însă elevii și părinții nu preferă aceste specializări, cauza acestui fenomen fiind în mod clar lipsa unei comunicări adecvate.

Specializarea de tehnician electrician, turistică și mecatronică apare la fiecare actor al sondajului, în timp ce specializarea de operator CNC este recomandată doar de către școli și solicitată doar pe piața forței de muncă, însă elevii și părinții nu o preferă. Această situație poate fi corectată prin implementarea unui plan de comunicare mai eficient.

Din partea angajatorilor există o cerere reală pentru absolvenții specializării electrician (electrotehnician), dar această specializare nu apare în oferta actuală a școlilor, de aceea recomandăm introducerea acesteia în liceele tehnologice din Odorheiu Secuiesc. Avantajul introducerii acestei specializări în oferta liceelor tehnologice constă în faptul că la absolvirea acestei specializări se acordă și o diplomă de bacalaureat, astfel elevul își poate continua studiile într-o unitate de învățământ universitară, lucru care ar putea rezolva cererea de pe piață privind specializarea IT.

I. În scopul optimizării modului de utilizare a atelierelor din cadrul școlilor profesionale, totodată având în vedere și planurile strategice privind centrul istoric al orașului, se recomandă relocarea Liceului Tehnologic Eötvös József în imediata vecinătate a Colegiului Tehnic Bányai János (eventual în fosta clădire UCECOM).

În scopul creșterii calității educației din școlile profesionale este necesară crearea unui campus pentru învățământul profesional și tehnic, unde elevii care frecventează anumite

specializări să poată folosi în comun atelierele și echipamentele speciale ale diferitelor instituții. Locația adecvată în Odorheiu Secuiesc pentru realizarea acestui campus este clădirea Colegiului Tehnic Bányai János și fosta clădire UCECOM, recomandându-se situarea în cluster a școlilor tehnice (eventual sub denumirea de Centru de Formare Profesională Budvár).

Având în vedere atmosfera din mediul politic actual, nu se recomandă desființarea nici unei școli. Pentru ca conducerea și cadrele didactice de la Liceul Tehnologic Eötvös József să fie de acord cu relocarea institutului, această relocare trebuie să aibă loc doar cu implicarea lor și luarea în considerare a nevoilor acestora.

Pentru evitarea tensiunilor din cadrul sistemului de învățământ, condiția prealabilă a relocării este ca infrastructura noii locații să fie adecvată activității de predare, iar relocarea să nu rezulte în pierderea independenței sau dizolvarea personalității juridice a Liceului Tehnologic Eötvös József.

În măsura în care se ia decizia de relocare, este necesară realizarea unui plan de comunicare adecvat pentru mediatizarea relocării și liniștirea tuturor părților implicate.

- J. Și în cazul specializărilor din școlile profesionale recomandăm o colaborare mai strânsă și o comunicare mai eficientă între părțile implicate. Pe lângă acestea, este nevoie și de un program de modernizare a infrastructurii educaționale și a echipamentului tehnic din școlile profesionale, respectiv de un program de formare/reconversie profesională pentru cadrele didactice. Sunt necesare încheierea unor acorduri publice și intens mediatizate între unitățile de învățământ și întreprinderile locale, în care se specifică posibilitatea unui loc de muncă sigur după absolvire.

Întreprinderile necesită absolvenți a școlilor profesionale într-un procent mult mai mare decât oferta din structura educațională a orașului, totodată această formă de specializare se situează pe ultimul loc conform preferințelor elevilor și părinților. Motivele acestui fenomen are cauze diverse:

- O Pe de o parte, oamenii au rețineri față de locurile de muncă care sunt accesibile după absolvirea unei școli profesionale, deoarece opinia publică are o opinie negativă față de munca fizică – astfel nici elevul, nici părintele nu alege cu plăcere acest tip de educație;

- o Nici elevii, nici părinții nu cunosc locurile de muncă, condițiile de lucru și remunerația disponibile după absolvirea acestui tip de educație;
- o Infrastructura și echipamentele tehnice din aceste unități de învățământ este depășită și învechită, iar acolo unde acestea au fost modernizate, acest lucru nu a mediatizat îndeajuns. În imaginația elevilor și părinților elevul învață o meserie pe echipamente rudimentare, vechi de zeci de ani;
- o Cadrele didactice existente nu sunt adecvate pentru predarea specializărilor căutate în prezent, astfel elevii și părinții sunt de părere că elevii nu primesc cunoștințele necesare în cadrul specializării alese.

Luând în considerare lipsurile enumerate mai sus, popularizarea acestui tip de educație conține un număr de provocări serioase, care pot fi formulate după cum urmează:

- o Pentru redobândirea prestigiului muncii fizice se recomandă organizarea unei campanii de comunicare, care să schimbe atât percepția elevilor și a părinților, cât și percepția privind cadrele didactice din școlile profesionale. Această campanie trebuie organizată și desfășurată de către specialiștii administrației publice, respectiv trebuie inclusă uniunea antreprenorilor, antreprenorii, conducerea și cadrele didactice a școlilor profesionale și a școlilor generale, precum și media locală. Campania va specifica avantajele instruirii profesionale atât în cadrul specializării, cât și în cadrul locului de muncă obținut după absolvirea acestui tip de educație.
- o Încheierea unor acorduri de colaborare între școlile profesionale și antreprenori în privința organizării anumitor specializări, respectiv mediatizarea intensă a acestor acorduri de colaborare. Pentru încheierea unor asemenea acorduri servesc ca bază răspunsurile chestionarelor completate de către antreprenori, conform cărora aproape două treimi din întreprinderile locale ar asigura locația necesară pregătirii practice a elevilor, iar o treime dintre acestea ar asigura chiar și specialiști și materiile prime pentru desfășurarea pregătirii practice.
- o Pentru modernizarea infrastructurii școlilor profesionale (atelierelor și echipamentele tehnice) este necesară realizarea unui plan complex – eventual conform specializărilor din liceele tehnologice. Lista specializărilor care necesită modernizare va fi întocmită pe baza necesităților sectorului economic. Necesitățile

de dezvoltare infrastructurală vor fi întocmite de către școlile secundare după o consultare cu antreprenorii locali, iar finanțarea modernizărilor trebuie asigurată de către administrația locală (din surse proprii sau externe).

- o Conducerea școlilor profesionale trebuie să elaboreze un plan pe termen mediu referitor la modul în care vor organiza pregătirea cadrelor didactice din școlile profesionale conform cerințelor sectorului economic – eventual conform specializărilor din liceele tehnologice menționate mai sus (cursuri de reconversie profesională, cursuri de formare profesională, eventual înlocuirea sau angajarea unor cadre didactice, în colaborare cu întreprinderile locale, etc.). Este important ca acest program de modernizare a școlii profesionale să fie un proces coerent și planificat, în care fiecare actor principal să-și poată îndeplini sarcinile care îi revin.

STRUCTURA EDUCAȚIONALĂ POSIBILĂ - OPTIMĂ

Dacă recomandările formulate mai sus sunt luate în considerare, în decursul a câțiva ani ar apărea următoarea rețea optimă de școli secundare în Odorheiu Secuiesc (specializările recomandate vor fi alternate în fiecare an conform cererii existente pe piața forței de muncă):

1. Perechea de școli secundare cu filiera teoretică - confesională, formată prin colaborarea Liceului Teoretic Tamási Áron cu Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely. Specializările existente în cadrul celor două unități de învățământ de mai sus sunt:

A. Liceul Teoretic Tamási Áron – 5 clase:

- Teologie catolică – limbă străină intensiv (cu programa școlară filologie): 1 clasă
- Matematică - informatică: 1 clasă
- Matematică - informatică, informatică intensiv: 1 clasă
- Științe ale naturii: 1 clasă
- Științe sociale: 1 clasă

B. Colegiul Reformat Baczkamadarasi Kis Gergely – 2 clase

- Teologie reformată – limbă străină intensiv (cu programă școlară filologie): 1 clasă
- Matematică – informatică - științe ale naturii: 1 clasă

2. Crearea unui centru pedagogic puternic, chiar și la nivelul Bazinului Carpatic, în cadrul Liceului Pedagogic Benedek Elek. Specializările existente aici, cu 2 clase:

- Pedagogia învățământului primar și preșcolar – 1 limbă străină intensiv: 1 clasă
- Științe ale naturii (profil real), cu materii pedagogice: 1 clasă

Mențiunea nr. 1: În cazul Liceului Pedagogic Benedek Elek se recomandă consolidarea specializării matematice, deoarece încet-încet dispar cadrele didactice cu profil real (matematică, fizică, chimie, informatică) din învățământul secundar maghiar din Ținutul Secuiesc. Cadrele didactice adecvate pentru predarea acestor materii în școli trebuie să aibă o universitate de acest profil, însă pentru admiterea la o universitate cu profil real este necesară cunoașterea materiilor reale la nivel liceal. Bineînțeles, se recomandă introducerea specializării matematice intensiv în această unitate de învățământ doar dacă se reușește și alcătuirea unei baze puternice de cadre didactice și infrastructură (echipament tehnic).

Mențiunea nr. 2: Se recomandă ca în cazul anumitor promoții, absolvenții profilului pedagogic să primească specializarea de educator-puericultor, deoarece în grădinițele și creșele orașului există o cerere reală pentru absolvenții acestei specializări.

3. Liceul de Arte Dr. Palló Imre este o școală de arte plastice semnificativă chiar și la nivelul Ținutului Secuiesc. Specializările care există în această unitate de învățământ, cu 2 clase:

- Profilul muzică: 1 clasă
- Profilul arte plastice (desen): 1 clasă

4. Liceul Tehnologic Kós Károly să devină centrul de pregătire în domeniul serviciilor în Odorheiu Secuiesc și așezările învecinate. Specializările existente aici, cu 5 clase:

a. Specializări din liceele tehnologice – 3 clase:

- Tehnician economist: 1 clasă
- Tehnician turistică: 1 clasă
- Tehnician administrativ: 1 clasă
- *(Tehnician organizator evenimente: 1 clasă)*
- *(Specialist reclame și marketing: 1 clasă)*

- (*Informatician - programator: 1 clasă*)
- (*Coafură - cosmetică: 1 clasă*)

b. Specializări din școlile profesionale – 2 clase:

- Lucrător comercial: 1 clasă
- Bucătar - chelner: 1 clasă

Mențiunea nr. 1: Conform cererii de pe piață este recomandată alternarea specializărilor din liceele tehnologice.

Mențiunea nr. 2: Deoarece industria frumuseții aparține de industria serviciilor, se recomandă transferarea specializării coafură și cosmetică din Colegiul Tehnic Bányai János la Liceul Tehnologic Kós Károly.

5. Soluția formării muncitorilor calificați în Scaunul Secuiesc poate fi obținută prin colaborarea Colegiului Tehnic Bányai János și Liceul Tehnologic Eötvös József. Cele două unități de învățământ de mai sus ar putea iniția următoarele specializări:

A. Liceul Tehnologic Eötvös József cu 5 clase:

a. Specializări din liceele tehnologice – 2 clase:

- Tehnician veterinar: 1 clasă
- Mecatronică-transport: 1 clasă
- (*Tehnician electronist: 1 clasă*)
- (*Protecția mediului și ecologie: 1 clasă*)
- (*Tehnician industria alimentară: 1 clasă*)

b. Specializări din școlile profesionale – 3 clase:

- Grădinar: 1 clasă
- Mecanic auto - inginer agronom: 1 clasă
- Tehnician procesare lapte: 1 clasă
- (*Brutar-cofetar: 1 clasă*)

Mențiunea nr. 1: În cazul specializărilor din liceele tehnologice se recomandă alternarea specializărilor tehnică veterinară, tehnician electronist și mecatronică-transport. În cazul unei cereri reale, se recomandă și pornirea specializărilor tehnician ecolog și protecția mediului, respectiv tehnician în industria alimentară.

Mențiunea nr. 2: În cazul specializărilor din școlile profesionale se recomandă alternarea la fiecare doi ani a specializării tehnologia procesării laptelui cu specializarea brutar-cofetar, respectiv introducerea altor specializări din domeniul agriculturii.

B. Colegiul Tehnic Bányai János– 6 clase:

a. Specializări din liceele tehnologice – 2 clase:

- Operator CNC: 1 clasă
- Tipograf: 1 clasă
- (*Electrician: 1 clasă*)
- (*Operator calculator: 1 clasă*)
- (*Pădurar și tehnician silvic: 1 clasă*)
- (*Sport: 1 clasă*)

b. Specializări din școlile profesionale – 4 clase:

- Frezor-rabotor-mortezor: 1 clasă
- Dulgher-tâmplar: 1 clasă
- Confecții: 1 clasă
- Zidar: 1 clasă
- (*Sudor: 1 clasă*)
- (*Instalator apă-gaz: 1 clasă*)

Mențiunea nr. 1: În cazul existenței unei cereri reale la liceele tehnologice, se recomandă înființarea unei clase de sport.

Mențiunea nr. 2: Se recomandă alternarea specializărilor liceelor tehnologice, conform cererii existente.

Mențiunea nr. 3: În cazul școlilor profesionale se recomandă alternarea celor șase specializări.

Mențiunea nr. 4: Deoarece industria frumuseții aparține de industria serviciilor, se recomandă transferarea specializării coafură și cosmetică din Colegiul Tehnic Bányai János la Liceul Tehnologic Kós Károly.

REZUMAT:

Concluzii:

- a) Infrastructura școlilor secundare din Odorheiu Secuiesc trebuie modernizată, această modernizare nu poate fi individuală, ci este necesară realizarea unui plan de dezvoltare infrastructurală pe mai mulți ani, care poate fi finanțat din bugetul orașului. Această modernizare este necesară în special în cazul atelierelor din școlile profesionale. În măsura în care se realizează aceste planuri, este mai facilă accesarea unor fonduri externe pentru finanțarea lor.
- b) Școlile profesionale din Odorheiu Secuiesc dispun de un număr mic a cadrelor didactice, pregătirea în cazul unor specializări are loc cu 1-2 profesori, ceea ce duce în mod inevitabil la scăderea calității. Această lipsă a cadrelor didactice ar putea fi soluționată prin învățământul profesional dual, în cadrul căreia pregătirea practică are loc la sediul întreprinderilor partenere, cu specialiștii puși la dispoziție de către întreprinderile respective.
- c) Populația școlară din școlile secundare din Odorheiu Secuiesc nu a suferit modificări semnificative în ultimii 5 ani. Deoarece pe viitor prevedem o creștere ușoară a populației școlare din școlile secundare, pe termen mediu nu ne vom confrunta cu o scădere a numărului de elevi de clasa VIII, astfel nici cu scăderea numărului de clase din școlile secundare.
- d) În Odorheiu Secuiesc nici o școală secundară nu este amenințată cu desființarea conform legea care stabilește ca numărul minim de elevi într-o unitate de învățământ este de 300. Dar experiența ne arată că numărul minim de 300 de elevi este adecvat doar din acest punct de vedere, deoarece pentru menținerea sustenabilității financiare este necesară o populație școlară de aproximativ 500 de elevi. Astfel, asigurarea unei populații școlare de 500 de elevi pentru fiecare institut de învățământ este importantă.
- e) Procentul elevilor care nu au domiciliul în Odorheiu Secuiesc, dar sunt înscriși în învățământul primar și general din oraș este în jur 10%, însă în învățământul secundar acest procent este în jur de 60%. Această cifră arată necesitatea unei colaborări mai strânse între conducerea orașului și conducerea așezărilor învecinate.

- f) Oferta educațională a orașului din punct de vedere a specializărilor este echilibrată, procentul locurilor existente în liceele teoretice, vocaționale, tehnologice și școlile profesionale este aproximativ același.
- g) Marea majoritate a elevilor de clasa VIII și părinții lor preferă profilul teoretic (49%, respectiv 54%), ceea ce este un fenomen normal, deoarece atât elevii, cât și părinții ar dori o educație care să le asigure un nivel de trai decent. În acest caz însă trebuie luat în considerare și faptul că de multe ori părinții supraestimează capacitățile copiilor, crezându-i în stare de mai multe decât sunt de fapt capabili. Totodată, atât pentru elevi, cât și pentru părinți, tipul de învățământ cel mai puțin preferat este școala profesională, a cărei cauză poate fi opinia publică negativă privind meseriile disponibile după absolvirea școlii, precum și lipsa unei comunicații adecvate din partea școlilor în acest sens.
- h) În cazul în care elevul nu este acceptat la liceul teoretic, marea majoritate a părinților din Odorheiu Secuiesc preferă ca copilul să-și continue studiile la un liceu tehnologic (77%), rata școlilor profesionale sau al unui liceu teoretic din alt oraș este de 11-11%.
- i) 16% din elevii intervievați au ales educația vocațională, iar dintre acestea secția de pedagogie deține procentul cel mai mare atât în cazul elevilor, cât și a părinților (peste 50% din cei 16%), iar conducerea orașului ar trebui să exploateze această tendință pentru a dezvolta un institut pedagogic foarte performant.
- j) Elevii din clasele generale și părinții acestora nu dispun de informații adecvate din punct de vedere cantitativ și calitativ privind continuarea studiilor într-o școală secundară, ceea ce este în mod evident o problemă de comunicare, și care poate fi rezolvată prin realizarea și implementarea unui plan de comunicații în acest sens. Se recomandă publicarea unei broșuri care să prezinte toate profilele disponibile în școlile din oraș și care să fie publicat mult mai devreme față de ghidul național privind formarea profesională, respectiv să conțină date mult mai detaliate privind profilele disponibile în școlile secundare din oraș.
- k) În fruntea clasamentului școlilor secundare din oraș se situează Liceul Teoretic Tamási Áron, urmat de Liceul Teoretic Baczkamadarasi Kis Gergely și Liceul Pedagogic Benedek Elek. La finalul clasamentului se află Liceul Tehnologic Bányai János, care este precedat de Liceul Tehnologic Eötvös József.

- l) Liceele vocaționale de artă, pedagogie și matematică-informatică sprijină în procent cel mai mare elevul în continuarea studiilor, procentul cel mai mic fiind la profilele teologie și științe ale naturii.
- m) Pentru întreprinderi, la angajarea noului coleg de muncă, cele mai importante aspecte o constituie aptitudinile, competențele și experiența candidatului, în timp ce institutul care a eliberat diploma sau chiar existența unei diplome universitare nu mai constituie un aspect atât de important.
- n) Marea majoritate a întreprinderilor din Odorheiu Secuiesc ar asigura locația pentru pregătirea practică a elevilor din școlile profesionale, iar o treime ar asigura chiar și specialiștii și materiile prime necesare pentru pregătirea practică.
- o) Profesiile cele mai căutate în întreprinderile din Odorheiu Secuiesc sunt: la nivelul universitar specialist IT, la nivelul liceului tehnologic tehnician comercial și operator CNC, iar la nivelul școlii profesionale muncitor calificat în construcții și industria alimentară.
- p) Analizând structura educațională a orașelor învecinate, ajungem la concluzia că cea mai mică rata a educației teoretice este în Odorheiu Secuiesc, în schimb rata educației vocaționale este cea mai mare. Rata educației din liceelor tehnologice și din școlile profesionale prezintă aspecte similare cu cele observate în orașele învecinate.

Recomandări privind unitățile de învățământ:

- a) Pentru menținerea unităților de învățământ din mediul rural este necesară încheierea unui acord între conducerea orașului și conducerea așezărilor învecinate referitor la înscrierea copiilor din mediul rural, mai mici de clasa IX, în unitățile de învățământ din mediul rural. Astfel, pe de o parte se păstrează unitățile de învățământ din mediul rural, iar pe de altă parte sistemul școlar urban nu va fi supraîncărcat.
- b) Liceul Teoretic Tamási și Liceul Teoretic Baczkamadarasi Kis Gergely vor publica profilele teoretice disponibile pe baza unui plan, unui acord comun (eventual în cadrul unui acord încheiat de consorțiu).
- c) Liceul Pedagogic Benedek Elek își va înființa propriul program de dezvoltare instituțională, iar ca rezultat al acestui program, acest institut ar putea deveni în decursul a cinci ani centrul de educație pedagogică din Ținutul Secuiesc.

- d) Având în considerare planurile strategice privind centrul istoric al orașului, Liceul Tehnologic Eötvös József se va muta din imobilul situat în cetate în clădirea din vecinătatea Liceului Tehnologic Bányai János, păstrându-și însă independența instituțională, iar cele două licee vor forma un centru de instruire profesională sau un consorțiu educațional foarte puternic (pentru formarea nu doar a elevilor, ci și a adulților).
- e) Pentru evitarea dezvoltărilor infrastructurale paralele, liceele tehnologice să se orienteze în direcția pregătirii profesionale, după cum urmează:
- În cazul Liceului Tehnologic Kós Károly, să crească numărul profilelor de pregătire profesională, iar educația să se orienteze spre specializarea industria serviciilor;
 - Liceul Tehnologic Eötvös József să devină centrul de specializare în industria agriculturii și creșterea animalelor, industria mecanică, electromecanică auto și industria alimentară;
 - Liceul Tehnologic Bányai János se va specializa în domeniul industriei de prelucrare a metalelor, industriei de prelucrare a lemnului, industriei ușoare și industriei construcțiilor.
- f) Pentru ca școlile profesionale să devină mai atrăgătoare atât pentru elevi, cât și pentru părinți, trebuie implementate schimbări în cazul a minim patru domenii de bază:
- Opinia publică are o părere foarte negativă în privința utilajelor și echipamentelor cu care sunt dotate școlile profesionale. Acest fapt trebuie schimbat neapărat – pe de o parte prin înființarea unui program de dezvoltare a infrastructurii școlilor profesionale pe mai mulți ani, pe de altă parte prin mediatizarea și aducerea la cunoștința publicului a implementării acestui program.
 - Opinia publică privind cadrele didactice care predau în școlile profesionale este foarte mixtă. Și acest lucru ar trebui schimbat – prin participarea acestor cadre didactice la cursuri de formare/reconversie profesională.
 - Opinia publică este foarte sceptică în ceea ce privește gradul de utilitate a cunoștințelor dobândite în școlile profesionale la locul de muncă. Și acest lucru ar trebui schimbat – încheierea unor acorduri de colaborare între școlile

profesionale și un număr mare de întreprinderi, respectiv mediatizarea intensă a existenței acestor acorduri (învățământul profesional dual!).

- Opinia publică privind meseriile, locurile de muncă și salariile disponibile după absolvirea unei școli profesionale este foarte negativă. Acest lucru ar trebui schimbat – prin organizarea unei campanii de comunicații, care să prezinte elevilor din clasele generale și părinților posibilitățile și venitul disponibil după absolvirea unei școli profesionale.

Recomandări privind profilele și specializările:

- a) Nu este recomandată reducerea numărului de locuri existente în clasele teoretice, în măsura posibilităților se recomandă chiar mărirea acestui număr de locuri în detrimentul locurilor din clasele vocaționale (de exemplu prin regândirea programei școlare teologice).
- b) Introducerea specializării științe sociale în cadrul profilului teoretic, creșterea numărului de locuri existente la specializarea matematică-informatică, reducerea numărului locurilor existente la specializarea științe ale naturii.
- c) În cazul profilului vocațional se recomandă regândirea programei școlare teologice pentru ca cunoștințele dobândite să constituie o bază serioasă pentru continuarea studiilor (profil uman).
- d) Scăderea numărului de locuri existente în liceele tehnologice prin regruparea lor în secțiile școlilor profesionale.
- e) Restrângerea paletei de secții din liceele tehnologice, respectiv creșterea nivelului calității pe termen mediu la nivelul liceelor teoretice (crearea intelectualilor profesioniști).
- f) Mărirea numărului de locuri existente în școlile profesionale prin regruparea locurilor din secțiile liceelor tehnologice.
- g) Lărgirea paletei de secții din școlile profesionale conform cerințelor existente pe piața forței de muncă.